

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knatičeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inzeratni oddelak: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem čeku, zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto 78.180,
Wien, Nr. 105.441.

Dr. Marinković sestavlja koncentracijsko vlado Zadnji poskus za rešitev vladne krize pod vodstvom parlamentarca

Popoln preokret v situaciji po sobotni Pribečevići in nedeljski Radičevi avdijenci. — Včeraj se je Davidović odrekel Vukičevića, ki je nato vrnil mandat

Beograd, 20. februarja. i. Iz političnih dogodkov od sobote nadalje se je točno videlo, da krona vztraja na stališču, da državni interesi zahtevajo vstop KDK v vlado. Ta želja seveda pri g. Vukičeviću ni našla posebnega odmeva, pa tudi g. Davidović se napram njej ni obnašal tako, kakor je smela to od njega pričakovati in zahtevati KDK. On se je zadovoljil s tem, da je izjavil, da želi, da gre KDK v vlado, seveda če to ni mogoče, pa gre tudi on sam z Vukičevićem. Ko je kralj zasljal voditelja KDK, se je videlo, da je tudi KDK pod gotovimi pogoji za koncentracijo, vendar brez g. Vukičevića.

Zaradi tega je bilo g. Vukičeviću znova naročeno, naj poskusi še enkrat doseči aranžma s KDK. Tega posla se gospod Vukičević ni upal lotiti sam in je poslal v ogenj g. Davidovića, ki pa je moral ugotoviti, da so ga voditelji KDK pobijali z njegovimi lastnimi argumenti, ki jih je sam še pred par dnevi iznašal proti g. Vukičeviću. Nazadnje je moral priznati, da je z Vukičevićem koncentracija nemogoča in da bo situacija znatno olajšana, če se g. Vukičević umakne.

Na popoldanski skupni avdijenci gg. Radića in Pribečevića se je znova ugotovilo, da je koncentracija pod drugim vodstvom mogoča. Zato je moral g. Vukičević vrniti mandat in g. dr. Perić kot predsednik Narodne skupščine je predlagal, da se poveri mandat za sestavo koncentracije g. dr. Marinkoviću, in sicer zato, da se še enkrat poskusi ustvariti koncentracijo toplot preko politika, ki pripada sicer levi, pa je najbližje desnici. Ta predlog je stavil doktor Perić toliko lažje, ker sta oba šefa KDK že poprej izjavila, da dr. Marinkovića kot primerno osebnost sprejmeta.

Mandat g. dr. Marinkovića se smatra kot zadnji poskus, da se koncentracija na čelo postavi oseba iz parlamenta. G. dr. Marinković je mandat sprejel in bo jutri dopolne stopil v stike z voditelji strank. Predvsem bo moral ugotoviti stališče radikalno-klerikalne koalicije. Po današnjih prvih izjavah sodeč je bil g. dr. Marinković kot mandat v radikalnih krogih sprejet zelo nemilostno. Kakor znano, obstoja sklep radikalnega kluba, da pripada vodstvo v slučaju koncentracije načeloma osebi iz radikalnega kluba. S tem sklepom so solidarni tudi klerikalci, ki so sploh izgubili samostojnost političnega udejstvovanja. G. Vukičević je sklical za jutri ob 10. sejo radikalnega kluba, na kateri se bo sklepalo, ali se to stališče z ozirom na osebo dr. Marinkovića more spremeniti in pod kakimi pogoji.

Naravno je, da se demokratski klub mandatarju iz lastnih vrst ne more protiviti. Zlasti Davidovićevo krilo tega kluba ni moglo prikriti svojega iznenadenja, ko je slišalo ime novega mandatarja. Klub KDK je sklican za 9. uro dopolne da določi pogoje za sodelovanje v Marinkovićevo koncentracijsko vlado. Muslimani so se danes popoldne držali zelo rezervirano, vendar pa se smatra, da bodo težko odklonili gospoda Marinkovića.

Odločitve glede Marinkovićeve koncentracije je torej pričakovati tekem jutrišnjega dne. Ali mu bo sledil v slučaju neuspeha mandat za koalicijsko vlado, o tem odločitev še ni padla. Vendar ni prav verjetno, da bi hotel doktor Marinković načelovito taki borbeni vladi, ker je njegovo zdravstveno stanje neugodno in sploh še ni zapustil stanovanja.

Zbeganost v Beogradu

Beograd, 20. februarja. p. Nocojšnje «Novosti» so objavile naslednje povsem izmišljene vesti: Nocoj se je vršil sestanek, na katerem je bilo sklenjeno, da se koncentracijska vlada sestavi na naslednji način: Predsednik in vojni minister komandant I. armije general Gura Dokić, zunanji minister dr. Voja Marinković, notranji minister Velja Vukičević, finančni minister Stjepan Radić, minister za kmetijstvo Ljuba Davidović, minister prosvete Svetozar Pribečević, minister za promet dr. Anton Korošec, minister za trgovino dr. Spaho, minister brez portfelja kot svetovalec predsednika vlade ter namestnik zunanjega ministra Živojin Balužić, minister pravde dr. Milan Srešić. «Novosti» pristavljajo, da bi se ostali resori imeli razdeliti po moči strank. Ta vest «Novosti» je od početka do konca izmišljena, je pa značilna za zbeganost in popolno neorientiranost beogradske politične javnosti.

Beograd, 20. febr. r. Današnji razvoj dogodkov je znova potrdil, da predstavlja KDK moralno silo, preko katere ni mogoče voditi državne politike. Kljub vsem prizadevanjem njenih nasprotnikov, da jo s pravcato generalno ofenzivo oslabe, je doživela KDK danes moralno zmago s tem, da je moral g. Vukičević vrniti mandat za koalicijsko vlado, ki jo je s podporo g. Davidovića že sestavil in je situacija znova krenila v smeri koncentracije.

Po sobotni avdijenci g. Pribečevića, je bil včeraj pozvan v avdijenco g. Radić, danes pa sta bila znova pozvana v skupno avdijenco oba voditelja KDK.

Gg. Vukičević in Davidović sta kmalu spoznala, da se razvijajo dogodki mimo njih in sta še v zadnjem trenutku hotela rešiti položaj s tem, da sta še enkrat poskušala pridobiti za sodelovanje KDK. Tudi ta poskus je ostal brezuspešen in že med popoldansko avdijenco gg. Pribečevića in Radića je bil pozvan v dvor g. Vukičević, da vrne mandat, ob enem pa je kralj po nasvetu predsednika Narodne skupščine dr. Perića poveril bivšemu zunanjemu ministru dr. Marinkoviću mandat za sestavo koncentracijske vlade. Dr. Marinković je mandat sprejel in bo že tekot jutrišnjega dne stopil v stike s šefi parlamentarnih skupin.

Uspeh njegove misije je v glavnem odvisen od radikalov. Ker imajo za jutri vsi klubi sklicane seje, da zavzamejo svoje stališče k novemu položaju, se bo bržkone že jutri izkazalo, ali lahko g. Marinković upa na uspeh ali ne.

Beograd, 20. februarja r. Četudi so skušali nasprotniki KDK (zlasti pa naši klerikalci) omalovaževati veliko važnost sobotne avdijence g. Pribečevića, so že včerajšnji, še bolj pa današnji dogodki pokazali, da je bila baš ta avdijenca odločilne važnosti za nadaljnji razvoj in razplet vladne krize. Ko je g. Pribečević v svoji sobotni triinpolurni avdijenci obrazložil kralju stališče KDK, je bil včeraj pozvan v avdijenco tudi g. Stjepan Radić, ki je kralju v polnem obsegu potrdil izjave in razlago g. Pribečevića ter predlagal, naj se še enkrat poskusi s sestavo koncentracijske vlade, za katero so dani vsi predpogoji. Potrebno je le, da se najde primerna osebnost, če treba tudi izven parlamenta, do katere bi imele vse skupine zaupanje. (Obširneje je o včerajšnji dogodki poročal »Ponedeljek«.)

Argumenti, ki sta jih navedla v podkrepilo svojega stališča gg. Pribečević in Radić, so bili očividno tako tehtni da se je krona odločila upoštevati stavljene nasvete. Tako je prišlo do tega, da so se začeli dogodki razvijati preko in mimo gg. Vukičevića in Davidovića, ki sta že z vso sigurnostjo računala na to, da bo obnovljena stara klero-radikalno-demokratska koalicija.

Razburjeni hegemonisti

V radikalnih in demokratskih krogih je bil povsem nepričakovani preokret izzval umljivo razburjenje. Z vso ostrino so se že včeraj, zlasti pa danes koncentrirali napadi klero-radikalov proti KDK, kateri so očitali, da ruši parlamentarizem, ker je predlagala sestavo koncentracijske vlade potom izvenparlamentarne osebnosti. Hoteč v zadnjem trenutku preprečiti za nje neugoden razvoj situacije, so zlasti klero-radikalci danes skušali z raznimi intrigami diskreditirati novo akcijo KDK ter so širili vesti, da se pripravla imenovanje vlade generalov. Te intrige so bile z najvišjega mesta že danes presekane s tem, da je bil mandat za sestavo koncentracijske vlade poverjen dr. Marinkoviću.

Davidović popravlja svojo pogreško

ba Davidović formalno prekinil svoj prejšnji pristavek za vstop demokratske stranke v vlado in tako je bila usoda mandata g. Vukičevića definitivno zapečatena. G. Vukičević je med tem razgovorom posetil dr. Marinkovića in ga skušal pregovoriti, naj opusti svoj odpor proti g. Davidoviću in tako ne otežkoča še nadalje obnove prejšnje koalicije. Takoj za njim je posetil dr. Marinkovića tudi g. Davidović. Gospod Vukičević je bil medtem po kratkem razgovoru z dr. Korošcem odšel na dvor, kjer je ostal do 11. ure.

Skupna avdijenca gg. Radića in Pribečevića

Ob 3.30 popoldne je bil na dvoru v avdijenci bivši minister Aleksander Mićović. Za njim je prišel na dvor predsednik Narodne skupščine dr. Ninko Perić, ki pa je bil sprejet v avdijenci šele ob pol 7. zvečer. Pač pa je bil ob 4. popoldne pozvan na dvor Stjepan Radić, ki je prišel v spremstvu Pavla Radića. Ob 5. popoldne je bil pozvan na dvor tudi Pribečević, ki je ostal z Radićem v skupni avdijenci do pol 7. zvečer.

V tem času je prišel na dvor tudi gospod Velja Vukičević, ki pa je izjavil, da gre samo k ministru dvora Jankoviću. V resnici je ostal na dvoru samo pol ure ter je pri odhodu izjavil novinarjem: »Vprašajte o položaju g. Radića.«

Vukičević vrnil mandat

Ze ko sta se mudila v avdijenci gg. Radić in Pribečević, se je razširila verzija, da je bil g. Vukičević pozvan da vrne mandat. Iz Vukičevićeve okolice so te verzije odločno zanikali. A dogodki so kmalu potrdili njihovo pravilnost. Še med avdijenco gg. Radića in Pribečevića je bil pozvan v dvor tudi g. Vukičević, kmalu za njim pa še dr. Perić, tako da so bili nekaj časa vsi štirje pri kralju. Ko se je dr. Perić ob 8.10 vrnil z dvora, je izjavil novinarjem na vprašanje, kaj prinaša z dvora novega:

«G. Vukičević je pravkar vrnil kroni mandat. Vprašan za svet, sem vladarju nasvetoval, da poveri sedaj mandat za sestavo koncentracijske vlade g. dr. Marinkoviću. Kralj je moj nasvet sprejel in sedaj grem, da obvestim o tem gospoda dr. Marinkovića.»

Neprijetno slovo

Dr. Perić se je takoj nato podal na stanovanje dr. Marinkovića, ki je še vedno bolan. Kmalu za njim se je vrnil z dvora tudi g. Vukičević. Bil je napram novinarjem skrajno rezerviran in očividno nenavadno slabe volje. Na razna vprašanja je samo potrdil, da je res vrnil mandat ter pristavil: »Sedaj pa čakajte na koncentracijo, jaz za vas nisem več interesanten.«

G. Vukičević je nato odšel v vladno predsedstvo, kjer so ga z največjo nervoznostjo pričakovali radikalni mini-

stri dr. Spaho in dr. Korošec. Navzoč je bil tudi dr. Mićović. G. Vukičević jih je na kratko informiral o novem preokretu v situaciji. Njegovo poročilo je vplivalo na vse navzoče zelo porazno. Ob 8.45 se je vrnil v vladno predsedstvo tudi g. dr. ePrić, ki je obvestil g. Vukičevića, da je dr. Marinković mandat sprejel in da bo takoj jutri dopolne stopil v stik s šefi parlamentarnih skupin.

Marinkovićevo mandat

Odhajajoč iz vladnega predsedstva, je dr. Perić znova potrdil, da je dobil in sprejel g. dr. Marinković mandat za sestavo koncentracijske vlade. Ob 9. je odšel domov tudi g. Vukičević v spremstvo tudi g. dr. Perić, ki je obvestil g. vinarjem vsako izjavo.

Vest o mandatu dr. Marinkovića se je bliskovito razširila v vseh političnih krogih in izzvala nemalo senzacijo. Dejstvo, da je dobil mandat za sestavo

koncentracijske vlade se splošno tolmači kot povsem nepričakovan uspeh KDK, zlasti še, ker so tako radikalni kakor demokrati popoldne z vso sigurnostjo širili vesti, ki jih beležijo tudi nekateri večerni listi, da bo imenovana generalska vlada. Vukičevićevo okolico je razvoj dogodkov silno presenetil, a tudi g. Davidović je bil tako konsterniran, da je odklonil novinarjem, ko so ga vprašali za mnenje, vsako izjavo.

Pašićevci so zopet bojevit

Sele zvečer se je izvedelo, da je bil danes dvakrat v avdijenci tudi g. Aca Stanojević, ki je dopolne dolgo časa konferiral na stanovanju g. Marka Trifkovića z raznimi radikalnimi prvakci. Iz okolice Vukičevića se zatrjuje, da pripravljajo pašićevci novo akcijo proti g. Vukičeviću in da so tudi oni v veliki meri pripomogli do tega, da je ostala misija g. Vukičevića brezuspešna.

KDK v središču situacije Odločilen vpliv gg. Radića in Pribečevića na razvoj vladne krize

Sanacijski program KDK. — Pribečevića avdijenca mejnik v razpletu krize

Beograd, 20. februarja i. Sobotna trina avdijenca Svetozarja Pribečevića je bila zunanje znamenje političnega preobrata, katerega prva etapa se je danes izvršila z osebnim polomom Velje Vukičevića in njegove okolice. Do čim so trezni politični krogi še v soboto bili prepričani, da bide zadnja ura klero-radikalnemu režimu, g. Vukičević in g. dr. Korošec vse do zadnjega nista verovala, da bi se mogel njun načrt podreti. Bila sta naivna dovolj, da sta celo verovala, da bo mogoče še v zadnjem trenutku razdvojiti KDK in sprejeti Stjepana Radića v vlado, ako pa to ne, da bo g. Vukičević kratkoročno predložil ukaz o imenovanju svoje vlade, katere sestava je bila že v petek dogovorjena.

Po sobotni avdijenci Svetozarja Pribečevića, ki je vladarju, kakor se sedaj naknadno izve, razložil veliki sanacijski program KDK za reševanje naših notranjih težkoč, je včeraj prišla avdijenca Stjepana Radića, ki se je povsem solidariziral s Sv. Pribečevićem. S temi avdijencami je KDK postala središče v razvoju nadaljnje politične situacije, kar so dogodki današnjega dne še bolj potrdili. Velike važnosti je bila popoldanska konferenca Sv. Pribečevića in St. Radića z g. Davidovičem, ki je prišel voditelja KDK prepričevati, toda je od sestanka odšel sam prepričan, da je treba g. Vukičevića takoj zapustiti. S tem je postalo tudi formalno sigurno,

da je g. Vukičević odigral, ker ni mogel več računati na podporo demokratskega kluba.

Dočim so še nekateri popoldanski listi, predvsem »Pravda« uporno vztrajali na tem, da bo vendar imenovana Vukičevićevo vlado, so se dogodki naglo približali odločitvi. Tudi tu je zopet KDK igrala odločilno vlogo. Kralj je poklical na posvetovanje najprej St. Radića in takoj nato Sv. Pribečevića ter je ostal z obema predsednikoma KDK v dolgem razgovoru.

Kot rezultat tega razgovora moramo zabeležiti, da se je krona odločila napraviti še en poskus za koncentracijo, in sicer potom g. dr. Marinkovića, preden pristopi k drugačnemu reševanju politične krize. Takoj po razgovoru s Stjepanom Radićem in Svetozarjem Pribečevićem sta bila poklicana v dvor skoro istočasno Velja Vukičević in predsednik Narodne skupščine dr. Perić. Prvi se je skoro takoj vrnil in je mogel le sporočiti, da je vrnil mandat. Drugi je kmalu nato izjavil, da se je kralj odločil poveriti sestavo koncentracijske vlade g. dr. Marinkoviću. V nadaljnjem razvoju dogodkov nocoj ni mogoče delati kombinacij, to pa stoji, da je krona izvrsto odločena ustvariti čisto in zdravo situacijo ter omogočiti vlado, ki bi mogla izvesti veliki reformni program. Stoji tudi to, da krona pri tem v prvi vrsti računa tudi na sodelovanje KDK.

Davidović in Vukičević

Beograd, 20. februarja r. Od uglednega člana KDK, ki je dobro poučen o poteku današnje konference med Davidovičem, Radićem in Pribečevićem, je izvedel vaš dopisnik naslednje podrobnosti:

Gg. Pribečević in Radić sta izjavila g. Davidoviću, da je cela osnova današnjega režima lažna, ker večina sedanjega parlamenta ni bila izvoljena po svobodni volji naroda. Izvod iz sedanje krize je mogoč edino na dva načina: ali se izvedejo povsem svobodne volitve in se potem iz svobodno izvoljenega parlamenta poišče parlamentarec, ki bi mogel sestaviti vlado, ali pa se najde kompromis, to je da bi kaka izvenparlamentarna oseba sestavila vlado, v katero bi vstopili vsi šefi strank.

G. Davidović je navedel svoje naziranje o položaju, iz katerega se je moglo povsem jasno razvideti, da se definitivno odreka vsaki kombinaciji z Vukičevićem, kar je največja senzacija današnjega dne. Z ozirom na to je jasno, da je moral g. Vukičević vrniti mandat.

Razporeženje med demokrati

Beograd, 20. febr. i. Demokratski krogi so izročitev koncentracijske mandata gospodu dr. Marinkoviću sprejeli z mešanimi občutki. Davidovićeve prijatelji so ozlovoljeni, njegovi nasprotniki pa ga kritikujejo, češ da je njegova politika doživela celo vrsto neuspehov, ker se je podajal iz ekstreme v ekstreem. Davidović bi mogel pri razgovorih z Veljom Vukičevićem dobiti časa na svojega kluba g. Kosto Timotijevića, za notranjega ministra, ni ga pa hotel imeti in je sprejel dr. Korošca. Ako bi bil pravčasno odbil sestanek z Veljom Vukičevićem, bi situacija avtomatsko prešla v njegove roke, kar bi bil pa kompromis z g. Vukičevićem in sedaj je moral doživeti, da je Velja Vukičević pronašel in da je mandat prešel v roke dr. Voje Marinkovića.

Kralj in kraljica odpotujeta v Francijo

Pariz, 20. februarja i. »Matin« poroča, da prispe jugoslovenska kraljeva dvojica prihodnji teden v Pariz, od koder odpotuje po kratkem bivanju v neko francosko kopališče.

Kraljica Marija za šolske poliklinike

Beograd, 20. februarja i. Kraljica Marija je pred svojim odhodom v Bukarešto darovala za ustanovitev šolskih poliklinik 100 tisoč dinarjev.

Lombardna posojila Pošne hranilnice

Beograd, 20. februarja i. Pošna hranilnica in njene podružnice bodo še naprej dajala lombardna posojila na podlagi najmanj 50 kosov obveznic vojne odškodnine, 7% državnega investicijskega posojila in 4% obveznic za likvidacijo agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini. Posojila se dajejo vsem osebam in ustanovam brez razlike. Na eno obveznico vojne odškodnine se določi 30 Din posojila, na eno obveznico 7% državnega investicijskega posojila 70 dinarjev in na eno 4% obveznico za likvidacijo agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini 30 Din. Posojila se dovoljujejo nadalje na tri mesece proti 7% obrestim.

Stresemannov sestanek s Titulescom

Lucca, 20. febr. g. Danes ob 17. se je vršil bil nemškimi zunanji ministrom dr. Stresemannom in rumunskim zunanji ministrom Titulescom razgovor v bližini Cap Martinia.

Krvava volilna borba na Poljskem

Varišava, 20. febr. s. Na nekem, včerajšnjem volilnem zborovanju v predmestju je prišlo do streljanja, pri katerem je bilo 10 oseb težko ranjenih, 19 oseb je bilo aretiranih.

Pravi in lažni parlamentarizem

Tehne in točne izjave g. Pribečevića

Zakaj bi KDK akceptirala eventualno tudi izvenparlamentarce za ministrskega predsednika. — O parlamentarizmu največ govore oni, ki so ga s svojimi dejanji najbolj poniževali in rušili

Beograd, 20. februaria, p. GG. Radić in Pribečević sta po svoji avdijenci odšla z dvora skupaj v Narodno skupščino, kjer sta imela naprej krajo konferenco s svojimi prijatelji iz KDK, nato pa je sprejel Pribečević skupino novinarjev in jim podal naslednjo izjavo:

«Ob 5. popoldne sva bila g. Radić in jaz sprejeta od Nj. Vel. kralja v skupni avdijenci. Nj. Vel. kralj se je najprej zanimal za stališče šefov KDK do sedanjih stvari. Pred avdijenco sva se dopoldne sestala z g. Davidovićem, ki je naglasil, da stoji še vedno na stališču, da mora KDK stopiti v vlado. Pojasnila sva mu, da slej ko prej ne moremo v vlado Velje Vukičevića. S tem je nastala nova situacija, ki je rodila potrebo, da g. Velja Vukičević vrne mandat. G. Davidović se je s tem strinjal. Pojasnila sva mu tudi, da se je kandidatura izvenparlamentarne osebnosti pojavila samo za slučaj, da ne bi mogli sestaviti vlade noben parlamentarec. V zvezi s to novo situacijo je bila tudi naša avdijenca pri Nj. Vel. kralju. Šefi KDK so se zedinili na to, da se mora kriza čim prej rešiti, ker čakajo parlament izredno važne in nujne naloge. Izjavili smo pripravljenost KDK sedelovali v taki vladi, ako bo upoštevala naš program. Po naši avdijenci je bil od Nj. Vel. kralja sprejet v avdijenci predsednik Narodne skupščine doktor Ninko Perić.»

Novinarji so opozorili g. Pribečevića na verzijo današnjih «Novosti», da bi imel sestaviti novo vlado general Dokić.

«Ta kandidatura je povsem brez podlage, je odvrnil Sv. Pribečević. «Gre za to, da sestavi vlado kak parlamentarec.»

«Ako pa je ne bo mogel?»

«Potem pride v poštev pač kaka druga kombinacija; država mora imeti vlado.»

Novinarji so pripomnili, da se v javnosti mnogo komentira Radićev predlog kot udarec proti parlamentarizmu. «Ne,» je odgovoril Pribečević, «saj smo mi baš vrgli predstavnika lažnega parlamentarizma, ker nečemo pristati na režim, ki je prišel s pomočjo nasilnih volitev. S policijo in orožništvom dobili pri volitvah večino, potem pa govorili, da je to parlamentarizem, pač ne gre. Sicer pa sedaj ne gre za to, katera oseba tega ali onega poklica naj bi bila za predsednika vlade, temveč za to, ali bo mogla ta oseba rešiti parlamentarizem in ga dvigniti. Nikdo ne more oporekati, da je predsednik Če-

škoslovaške, veliki naš učitelj Toma Masaryk, izredno svobodoljubni človek, ki je levičarsko razpoložen, kakor bi se pri nas reklo. Pa je vendar ta gospod Masaryk dvakrat sestavljal uradniško vlado po volji češkoslovaškega naroda, ki nima nepismenosti. To je zahteval parlamentarni položaj, ker stranke niso hotele prevzeti odjaja za posle, katere je moral parlament izvesti.»

«Sedaj dvigajo,» je nadaljeval Pribečević, «najhuji hrup baš oni ljudje, ki so aktivnega generala sprejeli za člana kabineta, ki so proti zakonu o splošni upravi aktivnega polkovnika nastavili za velikega župana. In sedaj napadajo nas, da rušimo parlamentarizem, ako vlade ne sestavljajo policajradikali, temveč jo sestavlja kak upokojen, recimo general. Torej rešim glavna načela na čelu države je parlamentarizem, svobodne volitve, ki naj bi jih izvedla izvenparlamentarna oseba, pa naj bi bile proti parlamentarizmu. Jaz sem dopoldne rekel g. Davidoviću, naj se vse stranke sporazumejo, da se od danes napravi tabula rasa in izvedejo svobodne volitve, potem pa sestavi strogo parlamentarna vlada na podlagi rezultata popolnoma svobodnih volitev. Izvenparlamentarna oseba bi imela ta plus, da ni ničesar storila proti parlamentarizmu, g. Vukičević pa je s svojim volilnim terorjem in volilno korupcijo zrušil temelje našega parlamentarizma. To je moj odgovor onim, ki upajo, da ne bomo zrušili njihove nepremagljive trdnjave. Parlamentarizem je v nevarni krizi in treba ga je rešiti. Tega pa ne zmore samo ena oseba, za to je treba sodelovanja vseh s svobodno voljo naroda izvoljenih poslancev. Skupina gospoda Velje Vukičevića pri oblastnih volitvah od 1200 poslancev, ki se jih voli v državi, ni dobila niti enega. Ako bi imeli svobodne volitve v parlament, bi istotako ne dobila niti enega mandata. Takega parlamentarizma mi ne čemo.»

Eden izmed novinarjev je pripomnil, da bi vendar ne bilo primerno, da bi bil general na čelu vlade.

«Zakaj ne?» je odvrnil Sv. Pribečević. «General Milosavljević je prišel v vlado kot aktivni general z epoletami na ramenih. Ako je mogel postati član vlade aktivni general, zakaj bi ne mogel postati upokojen.»

Svetozar Pribečević je končno še enkrat naglasil, da je za izvenparlamentarno osebnost samo v slučaju, ako se ne bi našla nobena primerna oseba v parlamentu.

Madžarom se mudl...

Madžarska bi rada likvidirala monostrsko afero z javno dražbo, ker se boji ženevskega zasedanja, ki se prične 5. marca. — Madžarska uradna poročila pravijo, da so že pričeli uničevati vojni material, najbrže pa so ga Madžari pravočasno odstranili

Budimpešta, 20. februaria g. Uradno se poroča: V zvezi z monostrskim carskim incidentom je, kakor znano, madžarsko-avstrijska komisija izvedla 17. januarja na licu mesta preiskavo, kjer je ugotovila, da je bilo postopanje zastopnika avstrijskih železnice pravilno. Zastopnik je izjavil, da vojni material v petih vagonih še ni bil po vseh predpisih izročen madžarskim železnicam in da je treba zato pošiljko vrniti na avstrijsko ozemlje.

Z ozirom na to je madžarsko finančno ministrstvo 20. januarja dvignilo carinsko zaporo nad pošiljko in dalo pošiljko na razpolago železnici, da jo vrne Avstriji. Proti pričakovanju pa je zastopnik avstrijskih železnice prevzem odločil, češ da sedaj po mednarodnih normah razpolaga z blagom.

Postajenačelnik v Monostru je nato pozval postajenačelnika v Veroni, da pozove pošiljatelja za nadaljne dispozicije. Veronski postajenačelnik sporoča v odgovoru z dne 7. februaria, da se pošiljatelj ni javil. Načelnik v Monostru je nato oddal priporočeno pismo za pošiljateljem, da bi dobil nadaljne dispozicije, toda ni dobil odgovora.

Po veljavnem obratnem pravilniku in bernski železniški konvenciji je ravnateljstvo madžarskih državnih železnice sklenilo, da bo blago prodalo na javni dražbi.

Budimpešta, 20. februaria s. Ravnateljstvo madžarskih državnih železnice objavlja uradno poročilo v katerem zatrjuje, da je skušala povrniti pošiljko orožja avstrijskim zveznim železnicam, ki pa je niso hotele sprejeti. Ker je po mednarodnih normah taka pošiljka pošiljatelju na razpolago in se ta ni javil, je ravnateljstvo sklenilo, da bo blago 24. t. m. na javni dražbi prodalo. Ker pa vsebuje pošiljka vojni material, se je ravnateljstvo obrnilo na ministrstvo za državno obrambo za navodila. Ministrstvo je stavilo pogoje, da je treba pošiljko komisijno pregledati in deklarirati kot vojni material. 18. t. m. je prišla posebna komisija treh zaprišenih strokovnjakov preučevati vse material, ki bi mogel služiti v vojne svrhe. Ta dela bodo v kratkem zaključena, na kar bo pošiljka kot star material prodana na javni dražbi.

Boj za vlado v Rumuniji

Velika protestna zborovanja opozicije brez incidentov. — Bra-tianova ponudba opoziciji

Bukarešta, 20. februaria, s. Včeraj je bilo v Ploestiju četrti veliko zborovanje opozicije. Razen socialnih demokratov so na tem zborovanju govorili tudi zastopniki narodnih zaravnstov. Zborovanja, ki je poteklo popolnoma mirno, se je udeležilo nad 10.000 ljudi. Tudi med demonstracijskim obhodom, ki se je vršil po zborovanju, ni prišlo do nikakega incidenta.

Vest, da je državni tajnik Paterescu ponudil voditelju narodne kmečke stranke Maniu sodelovanje v vladi, demantirajo v vladnih in v opozicijskih krogih. Ta demanti pa je po naziranjih političnih krogov samo formalnega značaja. Korak, ki ga je storila vlada pri opoziciji, je bil storjen sporazumno z regentskim svetom.

Razorožitvena posvetovanja v Ženevi

Pod predsedstvom čl. zun. ministra dr. Beneša. — Moskva je poslala svojega opazovalca. — Prva udeležba Nemčije

Ženeva, 20. februaria (s-pa). Dopoldne se je pod predsedstvom češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša sestal razsodiščni in varnostni odbor na drugo zasedanje. V otvoritvenem nagovoru je omenil predsednik dr. Beneš dela poročevalskega odbora, ki je nedavno zboroval v Pragi: poročal je, da je ta odbor izdelal za komisije razsodiščnega in varnostnega odbora tri spomenice, ki se bavijo z razsodiščnim postopanjem, varnostnimi garancijami in onimi členi pakta avstrijskih narodov, ki obravnavajo preprečitev mednarodnih sporov. Dr. Beneš je predlagal, naj bi komisija te spomenice v sodelni debati preučila ter se posebej bavi s stališči posameznih vlad.

Splošno debato je otvoril angleški zastopnik lord Cuhenden. Z ozirom na okolnosti, da Društvo narodov ne uživa povsod zaupanja, je govornik v imenu angleške vlade povdaril poseben pomen in pravilnost dr. Benešove ugotovitve, da že pakti Društva narodov nudi dovoljno mero garancij. Veliko vrednost teh garancij je treba pri-

znati in naglasiti, da je bila v večini primerov zadostna za preprečitev nadaljnih sporov. V smislu angleške spomenice je lord Cuhenden priporočal, naj bi sklepne regionalnih pogodb, ki jih je treba zahtevati veljala kot vzorec locarske pogodbe.

Selam prisostvuje kot sovijski opazovalec Boris Stein. Seje se je udeležil prvič tudi nemški delegat. Francoski delegat Paul-Boncour je imel dolgo konferenco s predsednikom varnostnega odbora dr. Benešem.

Ženeva, 20. februaria s. Za 15. marca je sklicana plenarna seja razorožitvene komisije. Malo pred tem t. i. med 5. in 15. marcem se sestane svet Društva narodov.

Pariz, 20. februaria g. Sauerwein piše v Matinu, da bo najvažnejša točka razgovorov pred svetom Društva narodov nota Male antante o tibetaplaniu orožja na Madžarsko. Društvo narodov bo zavzelo na pravi Madžarski energično stališče, ker je mirovna politika v Evropi odvisna od ugodne rešitve monostrskega incidenta.

Vladna zmaga pri občinskih volitvah v Bolgariji

Softija, 20. febr. g. Pri včerajšnjih občinskih volitvah je prejela vladna koalicija 60 odstotkov oddanih glasov.

Brzobjavka za pustni torek

Rim, 20. februaria o. Večerni listi objavljajo vsebino načrta za reformo narodnega predstavnika, katerega je danes odobrili ministrski svet. Zanimive v tem načrtu so naslednje podrobnosti, ki doslej še niso bile znane. Kandidatno listo poslanske zbornice, ki bo obsegala 400 imen, bo objavil uradni list. Tri tedne pozneje se bodo vršile volitve in sicer potom glasovnic, na katerih bodo poleg liktorskega snopa natisnjene naslednje besede: «Ali odpravite poslansko listo, katero je sestavil veliki laištični svet?» Volitev bo po to vprašanje napisal da ali pa ne. Vse glasovnice se bodo oddale v Rim na prizivno sodišče, kjer se bo izvršilo definitivno štetje. Če predlagana lista ne bo dobila večine oddanih glasov, se bodo razpisale nove volitve, pri katerih bodo dovoljene tudi druge volilne liste, ki jih bodo smele predložiti vse organizacije. Če število med svojimi člani manj kot 500 volilcev. Te liste bodo smele vsebovati, največ 300 kandidatov. Zmagala bo lista, ki bo dobila največje število glasov. Ostalih 100 poslanskih mandatov se bo razdelilo med manjšinske liste.

Petrolejska politika

New York, 20. febr. (be.) «New York Herald» poroča, da je boj med Standard Oil in Royal Dutch Shell Company glede cen petroleja na indijski trg prenehal in sicer na intervencijo predsednika petrolejske družbe Intervendij Oil.

Washington, 20. febr. (be.) Državni tajnik Kellogg je pozval pariškega poslanika, naj prouči petrolejski zakon, ki je bil pred kratkim predložen francoski zbornici. Ameriške petrolejske družbe so namreč izjavile, da je tozadevni zakon napravljen proti ameriškim interesom.

Washington, 20. febr. (lo.) Državni urad je sklenil, da se posveti petrolejskemu zakonu, katerega je sprejela Kolumbija in ki omogočuje zaplenbo petrolejskih vrelov, vsa pozornost, ker so v tem slučaju globoko prizadete ameriške petrolejske družbe.

Anarhistično-komunistična propaganda v Bolgariji

Softija, 20. febr. s. Ko je včeraj policija preiskovala del nekega predmetja, je med drugimi pozvala neko sumljivo osebo, da se legitimira. Mož je potegnil revolver in oddal na policijskega uradnika dva strela, ki pa nista zadela. Policiji uradnik je nato streljal na napadalca in ga na mestu ustrelil. Pri nem so našli razen revolverja še bodalo in dve bombi. Preiskava je dogajala, da se piše ustreljeni napadalec Stefan Draganov, po poklicu čevljar, doma iz Loma.

Gibanje SDS v mariborski oblasti

Tekom zadnjih tednov se razvija v organizacijah SDS v mariborski oblasti živahno gibanje. Kljub sezoni, ki je posvečena bolj zabavam in ni posebno prikladna za politično delo, se vendar tudi to razvija intenzivno v vseh delih naše oblasti.

V Križevih pri Ljutomeru je krajevna organizacija SDS, ki šteje danes blizu 50 članov, dne 15. januarja obnovila svoj odbor. Predsednikom je ponovno izvoljen gosp. Jakob Senčar.

V Sv. Stefanu pri Šmarju se je vršil občni zbor stranke organizacije 22. januarja ob zadovoljivi udeležbi članstva. Organizacija deluje v težkih razmerah, ker tamošnji g. župnik skuša v kralji zatreti vsako napredno gibanje in zlasti iztrebiti «Domovino» iz svoje župnije. Vendar se pa organizacija pod predsedstvom odličnega kmetovalca Janka Koprivca lepo razvija.

V St. Ilju v Slov. goricah, kjer pred nekaj leti sploh ni bilo mogoče misliti na kakšno napredno gibanje, obstoja danes pod predsedstvom gosp. Štigliča že močna organizacija, ki je zbrala svoje člane na občnem zboru 29. januarja. Začasno obsega organizacija tudi še občino Čerkas, ki so si jo pri lanskih občinskih volitvah napredniki osvojili, in pa občino Selcino.

Organizacija okolice Šmarja pri Jelšah je bila ustanovljena šele lansko leto, pa je že pri jezenskih občinskih volitvah pokazala, da vrši svojo nalogo dobro. Za 2. t. m. je sklicala občni zbor, na katerem je sreški tajnik gosp. Malgaj podal poročilo o položaju. Odbor organizacije predseduje ponovno vrli posestnik in gostilničar Martin Tojnk.

V Sv. Marjeti na Dravskem polju se je organizacija iz skromnih začetkov pred dvema letoma razvila do danes v močno skupino, ki šteje že nad 50 organiziranih članov. Dne 5. t. m. je imela svoj dobro obiskani občni zbor, na katerem je bil za predsednika ponovno izvoljen agliti posestnik in tesar Ivan Mendaš. Organizacija, v katere odboru je tudi naš oblašni poslanec gosp. Joško Finžgar, je pri lanskih občinskih volitvah dosegla odlični uspeh. Zalibog se je druga napredna skupina po volitvah vezala s klerikalci. Zborovalci so na občnem zboru izrekli zahtevo, da se ukine taksa na šolska naznanila ter so se tudi odločno izrekli nameravani uvedbi šolnine.

Gospodarsko in politično društvo za II. okraj v Mariboru, ki je pod tem imenom tvorilo doslej krajevno organizacijo za ta okraj, je za 9. t. m. sklicalo občni zbor ter se kot društvo likvidiralo in pretvorilo v Krajevno organizacijo stranke. Šteje danes blizu 200 članov. Predsednikom je bil ponovno izvoljen gosp. profesor Luka Brolih.

V Sv. Barbari v Halozah se je lansko leto pod predsedstvom uglednega kmetovalca Franca Jurgeca iz Paradiža ustanovila ena izmed najmlajših strankinskih organizacij, katere se pa razvija v eno izmed najtrdnjših organizacij v Halozah. Na občnem zboru 12. t. m. so zborovalci izvolili odbor z sedesadajm predsednikom, odličnim posestnikom Francem Jurgecem na čelu.

V Jarenjini se je istotako 12. t. m. vršil občni zbor naše organizacije, katere je tudi pri lanskih občinskih volitvah kljub velikemu nasprotovanju vsemogočnega klerikalizma dosegla znaten uspeh. Organizacija šteje danes nad 40 članov. Ponovno izvoljeni predsednik gosp. Lubienški je zborovalcem orisal politični položaj in cilje kmečko-demokratske koalicije.

V Zetalah je na občnem zboru tamošnje organizacije 12. t. m. poročal o položaju sreški tajnik gosp. Malgaj. Tudi ta organizacija pod predsedstvom uglednega kmetovalca in župana Simona Kolarja lepo narašča.

V Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer klerikalni prenapetosti pred štirimi leti niso niti pustili do besede gosp. dr. Pivka, je danes trdna organizacija SDS z nad 50 člani. Dne 12. t. m. so se člani zbrali pri predsedniku gosp. Šabedru, katerega so ponovno izvolili. Izrekli so tudi željo po zopetni uvedbi dnevnih poštnih zvez s Sv. Lenartom, dalje naj bi se cesta skozi občino Zimico v dolgotni 2 km izpeljala do broda v Zg. Dupleku; dalje naj bi se cesta v občini Žikarce v dolgotni 1½ km skozi Dolge njive zvezala z okrajno cesto Sv. Rupert - Ptuj. Izrekli so tudi razne druge želje gospodarskega značaja, katere se bodo sporočile na merodajna mesta.

V St. Jurju ob juž. želez. je na občnem zboru krajevne organizacije SDS 15. t. m., katerega so se udeležili tudi številni zastopniki SKS, podal poročilo o političnem položaju gosp. narodni poslanec dr. Pivko. Organizacija je obnovila svoj odbor pod predsedstvom gosp. Franca Hajška.

V St. Pavlu pri Prebrodu se je v nedeljo 19. t. m. ob 9. dopoldne pri gosp. Francu Vodeniku vršil lepo obiskan občni zbor tamošnje krajevne organizacije, na katerem je gosp. narodni poslanec dr. Pivko ob splošni pozornosti zborovalcev, med katerimi je bilo tudi nekaj pristavež SKS, poročal o najnovejših političnih dogodkih. Organizacija je obnovila svoj odbor. Ker se je prejšnji predsednik gosp. Piliš pred meseci odselil iz občine, je bil nanovo izvoljen predsednikom gosp. Jernej Zaveljčina, tovarniški delovodja.

Popoldne ob 3. se je vršil istotako lep občni zbor krajevne organizacije v Braslovcah pri gosp. Vrankoviču. Po odobrenju poročil odbora je bil izvoljen nov odbor pot zopetnim predsedstvom gosp. župana Jožeta Omladiča. V odbor so izvoljeni zastopniki vseh vasi obsežnih občin Braslovce in Polzela. Radi obsežnosti delokroga se je sklenilo, da se v doglednem času ustanovi za občino Polzelo posebna strankina organizacija. Tudi tu je gosp. narodni poslanec dr. Pivko podal politično poročilo, za katero je žel burno odobravanje. Sklenilo se je tudi na obh zborovanjih, v St. Pavlu in v Braslovcah, da se vršijo v obh krajih 25. marca od organizacij sklicana zborovanja, na katerih bo strokovnjak predaval o novem davčnem zakonu.

Velike nesreče na morju

Berlin, 20. febr. (be.) Češkoslovaški tovorni parnik «Arna» je na poti iz Alžirja v Anglijo, zadel pri Cap Gata v južni Spaniji na skalovje in se potopil. Posadka je bila rešena.

Samghaj, 20. febr. (be.) Pri Činkiangu sta se potopila japonski parnik «Yutamaru» in kitaiski parnik Hsintaming. Utunilo je 300 Kitajcev.

Policijsko nasilje nad ljubljansko samoupravo

Pod tem naslovom smo v našem nedeljskem listu priobčili članek gosp. dr. A. K., ki je ostro žigosal razveljavljanje občinskih odskov po odloku velikega župana. Ta članek je v veliki meri baziral na premisi, da pri volitvah občinskih odskov nihče ni zahteval volitev po proporu, kakor to predpisuje občinski red za Ljubljano.

Sedaj se je izkazalo, da ta premisa ne drži, ker je ugotovljeno, da je obč. svet, dr. Ravnihar pred volitvami odskov izrecno zahteval, da se voli po proporu v smislu § 55. al. 2. Baš na to zahtevo na v glavnem opira veliki župan svoj odlok o razveljavljanju odskov. Radi pogrešne premise so naju nastale tudi pogrešne konkluzije, ki bi sicer dopuščale ostro žigosanje protizakonitega akta, v danem slučaju pa so bile velike krivice za velikega župana. Ker nečemo nikomur delati krivice in nam je glavno načelo resnice, lojalno popravljamo pogrešno premiso in storjeno krivico ter prostovoljno preključemo in obžalujemo neosnovani napad na velikega župana gosp. dr. Vodopivec, v kolikor je bil ta napad posledica te premise.

V opravičilo dobre vesti pisca gosp. dr. A. K., kakor tudi v naše opravičilo, navajamo to, da je bil članek spisan v soboto ponoči na podlagi avtentične informacije, ki jo je priobčil istega dne popoldne «Slovenski Narod» glede utemeljitve velikega župana ter na podlagi novinskih poročil o seji občinskega sveta z dne 7. februaria, kateri viri pa so se sedaj izkazali za pomanjkljivi, ker je bilo iz njih izpuščeno to, kar tvori glavno bazo premise gori omenjenega članka. V poročilih «Jutra», «Slov. Naroda» in «Slovenca» o občinski seji z dne 7. februaria ni namreč nikjer zabeleženo, da je bila pred volitvami odskov stavljen zahteva za volitve po proporu. avtentično poročilo «Slov. Naroda» o utemeljitvi razpisnega odloka velikega župana od istega dne pa tudi ni povedalo, da bazira ta odlok predvsem na vprašanju te zahteve.

V dobri veri, da so ti viri popolni in zadoštni za pravilno premiso nadaljnjih konkluzij in ker isto noč ni bilo dobrih novih avtentičnih poročil o zadevi, je bil tako spisan in priobčen članek «Policijsko nasilje nad ljubljansko samoupravo».

S tem, da je padla premisa glede vprašanja zahteve po propornih volitvah, ki je tvorila en, četudi glavni del priobčenega protesta proti odloku velikega župana, pa seveda še ni rešeno, da je odlok gosp. velikega župana tudi sicer neizpodbiten. V naslednjem priobčenem članku, ki smo ga prejeli iz vrst občinskih svetovalev in ki s tehničnimi argumenti dokazuje, zakaj jo odredba velikega župana proti duhu zakona in zaradi tega neveljavna. Članek se glasi:

Cela juridična struktura odloka gosp. velikega župana sloni na dejstvu, da je en občinski svetovalec na dotični seji stavil za-

hlievo, da se imajo volitve v odseke vršiti po § 55. al. 2. občinskega reda in da mora tako zahtevo občinski svet upoštevati in da bi se torej volitve v odseke morale vršiti po proporu med strankami, ki za volitve v odseke pridejo v poštev. To da se ni zgodilo, zato so se volitve v odseke izvršile protizakonito in da je torej razpust odskov utemeljen.

Nasproti tej argumentaciji odloka velikega župana je treba ugotoviti:

Ko je župan dr. Puc odredil volitve odskov, je bila večina klerikalnih svetovalev izven dvorane in so baš v tem trenutku zopet pričeli prihajati v dvorano. Medtem se je takoj za županovo odredbo, da prehaja na dneveni red volitve odskov, oglasil k besedi dr. Ravnihar in predlagal, da se voli po proporu. Župan je odredil v smislu stavljen zahteve volitev po proporu ter razdelitev volilnih listkov — in v tem trenutku so klerikalni občinski svetniki vstali in šli, tako da so na njihovih mizah ostali le beli volilni listki, ki so SLS klicali k dolžnosti, naj se volitve udeležijo. Še predno so bili listki razdeljeni, klerikalcev ni bilo več v dvorani.

Zato ne drži trditev gosp. velikega župana, da se SLS ni dala prilika udeležiti se volitev in tudi ne drži, da se je volilni akt pričel izvajati v «neenavzočnosti SLS».

Z odhodom SLS pa je postala zahteva po proporcionalnih volitvah faktično neveljavna, ker je bila navzoča samo ena skupina, ki je imela pravico voliti v odseke. Zahteva dr. Ravniharja je zato avtomatično odpadla, ako je občinski svet hotel, da odseke polnečevilno izvoli. Svoji SDS izvolila v odseke le 5 članov, kdo bi volil ostale štiri, ker je SLS zapustila dvorano in nihče ni mogel vedeti, kdaj se zopet vrne in ali se sploh vrne! Ako bi obveljala pravna utemeljitev gosp. velikega župana, potem more delo v ljubljanskem občinskem svetu onemogočiti že skupina 6 svetovalev enostavno na ta način, da ali v dvorani ostane in ne voli, ali pa, da pred volitvami zapusti dvorano. Take konsekvence pa so absurde in dobro bi bilo, ako bi gosp. veliki župan premislil, kam bi tako czakonito onemogočanje konstituiranja odskov v praksi peljalo. Odhodi SLS vendar ne pomeni, da je treba volitve odstaviti z dnevnega reda ali da je voliti samo okrnjene odseke, ki nimajo zakonitega števila članstva. Zato SDS ni preostajala drugega, kakor da je volitve izvedla na podlagi ene liste, ki je bila dejansko in edina predložena.

Odredba velikega župana je zato v zakonu neutemeljena in povsem nasprotna avtonomiji občinskega sveta ljubljanskega ter sloni na taki interpretaciji zakonskih določil, kakršno SLS potrebuje, in ne na taki, kakršna je v duhu zakona utemeljena in praktično edino izvedljiva.

Naši kraji in ljudje

Rumunski pevci so si osvojili Ljubljano

Prisrčen sprejem odličnih gostov iz zvezniške Bukarešte. — Ovacije in manifestacije na večernem koncertu v Unionu

K sprejemu redkih gostov iz Rumunije, članov slovitega bucareškega pevkega zbora «Cantarea Romaniei», ki so se na povratku z velike turnee po Franciji in gornji Italiji odločili tudi za nastop v Ljubljani, se je včeraj dopoldne poleg deputacij naših pevskih zborov zbrala na glavnem kolodvoru prav številna množica Ljubljancev, da jim izreče prisrčno dobrodošlico. Ko je ob 10.44 privozil tržaški brzdovlak, je občinstvo pozdravilo Rumune z živahnimi aplavsi. Odlični gostje, nad sto, so si takoj osvojili simpatije Ljubljancev z živahnostjo, s katero so na ljubezni način izražali radost in zahvalo za sprejem, ki je bil brez posebnih uradnih ceremonij, zato pa tem bolj iskren, spontan in domač.

V lepih izbranih besedah je posebno ravnatelj Tourist-Officea g. Pintar tolažil veselje, da prihajajo odlični rumunski gostje, glasniki pevske kulture, tudi v slovensko metropolo, in je izrazil željo, da bi odnesli tudi iz naših krajev najlepše vtise v svojo domovino.

Video oduševljen je v vrlo simpatičnem tonu izrekel vodja in dirigent rumunskega pevkega zbora g. Marcel Botez zahvalo za prisrčni sprejem. Takoj nato so gostje s svežim elanom zapeli našo državno himno, ki jo je množica poslušala odkritih glav in nato ponovila ovacije na čast gostom.

Matičarji so po sprejemu odvedli goste v hotele. Opoldne se je vršil v Zvezdi banket, ki ga je dala mestna občina in je potekel v najprijetnejši družabnosti. Bilo je več napitnic in gostje so se zahvaljevali s tem, da so zapeli več pesmi iz svojega obsežnega repertoarja.

V pravo, prijetno senzacijo pa se je razvil večerni koncert v Unionu. Obisk je bil z ozirom na neugodne zunanje razmere presenetljivo lep. Publika je pevce in pevke, ki so nastopile v pestrih rumunskih narodnih nošah, in njihovega dirigenta že takoj ob nastopu simpatično pozdravila, a s svojo prvo pesmijo so gostje docela pregnali znano ljubljansko rezerviranost in si utrlili pot naravnost v ljubljanska srca. Pokazali so, da so res kavalirji, kakor gre sloves o njih, in otvorili program z našo kombinirano državno himno, ki so jo brez partiturne sijajne odpleti v brezhibni srbohrvaščini in slovenščini. Aplavz je bil ogromen in je ponehal šele, ko so dodali rumunsko himno, ki jo je občinstvo tudi stoji poslušalo.

Ovacije so se ponavljale od točke do točke in se stopnjevale do višine, ki je na naših koncertih nismo vajeni, zlasti pri srbsko odpetem »Kozarju« in pri pesmih po rumunskih narodnih motivih, ki so nam odkrile, da nam je rumunska

duša mnogo bolj sorodna kakor smo splošno mislili. Večino točk so morali odlični pevci ponavljati, a čeprav se je program zaradi tega zelo zavlekel, se tudi po zadnji točki Ljubljancev ni mudilo nikamor. Burne ovacije so orile po dvorani, gostje pa so se zahvaljevali s tem, da so navrgli še celo vrsto pesmi. Koncert, o katerem prinašamo na drugem mestu strokovno kritiko našega referenta, bo tako gotovo ostal in pevcem in poslušalcem v najlepšem spominu.

Rumunom smo sedaj dvojno hvaležni za njihov obisk in naša iskrena želja je, da ne bi bil zadnji.

Reševanje stanovanjske bede

Ljubljana, 20. februarja

Ljubljanski stanovanjski problem je stanovanjski odsek obč. sveta reševal na svoj 18. t. m. ob polnoštevilni udeležbi stanovanjskega odseka. S seje, pri kateri so vsi navzoči posegli v stvarno debato, pričelo se nekaj najvažnejših ukrepov. Za zidanje do 150 malih stanovanj z 1 do 2 sob in pritlikin se naprosi finančni odsek obč. sveta za izposlovanje posojila 6 milijonov dinarjev.

Razgovor je bil tudi o nakupu Nuškove vojašnice, če bi hotel Ljubljanska kreditna banka in slastnica Ana Wahlova prenesti k omiljenju stanovanjske bede s tem, da prepušta poslopje mestni občini Ljubljani po kar najnižji ceni. To poslopje bi se adaptiralo za stanovanja z eno sobo in kuhinjo za 53 strank, ako se stavbna in zdravstvena komisija izreče, da je to primorljivo.

Nadalje se obč. svet naprosi za sklep, da se vsi oni hišni gospodarji, ki so ali ki bi podražili stanovanja preko zlate pariete, za prekorajeni povisek obdavčijo v čim najvišji meri. Istotako vsi oni gospodarji, ki bi iz stanovanjskih prostorov napravili trgovinske ali poslovne prostore; nadalje najemniki, ki oddajajo sobe v podnjam za pretirane cene, in pa tudi vsi oni lastniki novih hiš, ki s pretiranimi cenami ne samo amortizirajo hišo, nego si kujejo celo kapital na račun sedanje stanovanjske bede. Višino in zaključevanje tega davka, da ga ne bodo mogli hišni gospodarji prevažati na rame najemnikov, bo določil stanovanjski odsek v prihodnji seji. Vso to davščino ima mestna občina Ljubljanska porabiti izključno samo za zidavo novih hiš.

Za stranke, ki žele iz tehničnih razlogov govoriti z načelnikom stanovanjskega odseka g. Likozarjem, bo ta uradoval v mestni posvetovalnici vsak torek in četrtek od 10. do 11. ure dopoldne in vsak petek od 6. do 7. zvečer. Glede prijav odgovori stanovani se m obracati na načelnika ali katerega obč. svetovca, nego se prijavljajo edino vrše po vrstnem abecedu v mestni

SAMO SE DANES!
MLADINI PREPOVEDANO!
DANES RUSKI UFA VELEFILM

Ljubezen JEANNE NEY

Zloglasna čezvijačka...
Strahote rdečega terorja
Barikade in ruska revolucija

V glavnih vlogah Edith Jehanne in Brigitte Helm znani iz filmov »Saharica« in »Metropolis«.

Strašno sliko današnje
sovjetske Rusije

si lahko napravi vsak obiskovalec tega filma

Predstave danes ob 4., pol 6., pol 8, 9.
Pri vseh predstavah igra naš najboljši
povečani orkester.

Priprave za pravniški kongres v Skoplju

Stalni odbor kongresa pravnikov kraljevine SHS je imel svojo sejo v Zagrebu dne 19. februarja v poslopju nove borze. Začetkom se je spominjal smrti bivših zaslužnih odbojnikov dr. Ladislava Pohča (Zagreb) in dr. Janka Babnika (Ljubljana).

Razpravljanja so veljala aktualnim vprašanjem bodočega kongresa. Soglasno je bilo sklenjeno, da se priredi 4. kongres v Skoplju v času med 21. in 27. septembrom t. l. Prdave se dopuščajo do 15. avgusta 1928 in jih je nasloviti na društvo, kjer so kongresni udeleženci včlanjeni. Na kongresu se izvede najprej svečanostni del, ki bo obsegal proslavo desetletnice naše osvoboditve na historičnih tleh bivše prestolnice cara Dušana dvoje svečanih predavanj o tem vladarju stare Srbije. Predmeti strokovnega dela kongresa se bodo tikali problemov agrarnega, monopolnega, avtorskega, kazenskega in pomorsko-rečnega prava.

Sleparске avanture neznane goljufice

V litjski okolici se je izdajala neka Ivanka Pobetič za sodno uradnico, kupovala za erar drva, ter pobirala »takse« za oprostitve kazni. — Orožništvo zasleduje neznanko, ki ima na vesti celo vrsto drznih sleparij

Litja, 20. februarja

Na litjskem sodišču se je oglašila v ponedeljek starejša kmečka žena, ter potrkala na vrata jemškega upravitelja g. Juvana.

»Prosim, gospod, kje pa so gospodična iz sobe št. 6. Ali bi me lahko peljali do njih?«
»Kaj bi pa radi gospodični? Pa saj na št. 6 nimamo nobene gospodične, soba št. 6 je — zapor.«

Tako se je začel razgovor, ki je odkril spretno goljufice neznane tukaj po litjski okolici. Kmetica se je zdrla in je polajala vso zadevo, ki dovolj jasno izpričuje lahkovernost našega ljudstva.

»Kupujem drva za državo.«

V Spodnji Jablanci in sosednjih vaseh v litjski okolici se je nastanila zadnje dni prejšnjega tedna nepoznana gospodična. Precej visoke postave, v starosti okrog 24. let, rdečelicega obraza, obložena v črn kostum. Moški pravilo, da je bila prilazna v pogovoru, imela je kostanjeve lase, na čubi porezane in na prečo počesane in tudi kričle ni bilo predlogo.

Prišla je v gostinjo, kjer je bilo zbranih več moških. Neznanka je priselala med nje, ter povpraševala, če ima kdo drva na prod. Seveda so se oglašali skoraj vsi s ponudbo.

Gospodična Ivanka Pobetič, tipkarica na litjskem sodišču, za katero se je izdajala, je vzela takoj beležnico iz žepa ter začela sklepati pogodbe. Na ceno ni gledala nič, raje je primaknila malo več, kakor so dnevene cene, češ: »Saj ne gre iz molega žepa...«

Zaradi ugodnih kupcij je kmalu zavladala živahnost, ker je prihajala na mizo plačila. Z izidom so bili zadovoljni vsi, najbolj pa Ivanka, ki je baje pobirala po 10 % od sklenjenih kupcij za kavčijo. »Država« tako hoče. Komu bo žal za kavčijo, ko pa bo prejel toliko več za drva!

»Advokati zlezejo pred menoj kar v žakelji!«

Med veseljačenjem je prišel razgovor tudi na »juridčno« področje. Kdo ne bi verjel tipkarici Ivanka, ki je rabila v svojem pripovedovanju imena vseh litjskih gg. sodnikov, naštevala je vse uradništvo in advokate.

Ivanka je trdila o sebi, da pozna vse paragrafe, ki jih zna izvesti, da gre vedno tako, kakor ona hoče. Še pred dnevi je ugnala pri razpravi nekoga advokata, da je zlezel kar v žakelj. Druga ji ni mogel reči, kakor »trboveljska gofla« Ivanka se je izdajala za trboveljsko domačinko. Ona »ta male advokate« — podeželske — prav hitro užene, le še kak »ta veliki« iz Ljubljane ali pa iz Beograda bi jo znal prekositi.

Seveda je kmotom Ivančino govoricenje dobro delo. Vsak dan ne sedi med njimi tako odlična ženska osebnost Ivanka pa je poznala tudi nekatere pravde Jablančanov,

Referenti bodo naprošeni v kratkem.

Spomenica z referati in referat bo izšla okoli 1. avgusta 1928. Pri prljavi je za njo plačati poleg kongresnine še znesek 25 Din. Za izlete v okolico Skoplja poskrbi skopljanski komite. Za oddaljene kraje bodo kongresnim udeležnikom stavljeni na razpolago posebni vlaki s cenami, ki bodo znižane izpod do sedaj običajne višine. Slovenske pravniške sta zastopala na seji gg. prof. dr. Dolenc in dr. sodni svetnik dr. Saljovic, srbske gg. dr. Janković in Filipović, hrvatske pa gg. dr. Verona, dr. Mogan in dr. Politeo. Izpolnitev odbora zaradi smrti dr. Polića se izvrši po želji hrvatskih pravnikov.

Huda bitka med vaščani

Dubrovnik, 20. februarja

Med prebivalci sosednjih vasi Kliševa in Gromače je nočjo nastala prava bitka, ki je trajala celi dve uri. Doslej še niso mogli ugotoviti točnega števila ranjenec, vendar pa je gotovo da je bil pri tem en sebiak ubit, težko ranjeni pa trije, med njimi eden smrtno nevarno, dočim je zelo veliko število lahko ranjenih. Med prebivalci teh dveh vasi vladajo sicer že stara nasprotja, vendar ni doslej bilo močnejše ugotoviti, kaj je dalo povod za nočjo krovavo bitko.

Samo še danes

ob 5, 7, 8 in 10. zvečer

MOJ PRIJATELJ HARRY

Harry Liedtke, Marija Paudler, Bruno Kastner.

Telefon 2730. Kino »Ljubljanski dvor«

na sodnji bodo imeli odslej »dobro besedo« zastavljeno.

Ko pa se je vrnila v ponedeljek Marija Rozina iz Litije in z vsem presenečenjem povedala, da ni bilo na kolodvoru nikogar, soba št. 6 pa da je — kazniška celica, so postali Jablančani poparjeni. In so kar razumeli, kako stoji stvar z besedno Ivanko Pobetičevno. V Litiji sploh ne poznajo gospodične s takim imenom.

Drzno goljufico zasledujejo litjski orožniki. Do sedaj so se omejili samo na zbiranje podatkov, posebno o zneskih ogoljufanih kmetov v litjski okolici. Ivanka je najbrž prebrisana ptičica, ki je svojo »protektorsko« obrt na široko razpredla. Tudi po Kresnicah in po tamkajšnji okolici je slika gospodične pobirala takso za sodne intervencije in kupovala les za državo. Za zvitorepko zaenkrat sicer ni sledu, a litjska žandarmerija je obvesila o prebrisanki vse okoliške žandarmerijske stanice in je upati, da bo »trboveljska gofla« kaj kmalu »pikala« na št. 6 v Litiji.

Naši onstran granic

— Avtomobilskih nezgod v Trstu je bilo lanske leto 210. Ranjenih je bilo okoli 400 oseb, mrtvih 13.

— Fašistično »ljudsko univerzo« otvorijo v Ilirski Bistrici na pustno nedeljo. Vrhila se bodo raznovrstna predavanja. Ker pa domačini, ki so vsi povabljeni k predavanjem, ne znajo italijanski, se napoveduje, da bodo slovenska predavanja in tečaji, v katerih jih bodo učili italijanske. Fašisti so si nabavili tudi knjižnico, ki ma okoli tisoč zvezkov. To bodo prevažali iz kraja v kraj in v slovenske hiše silili italijanske knjige. Vzdrževala se bo »univerza« in knjižnica s pisarstvi drugorodcev seveda!

— Z lepim gozdom so se ponašali v Koritnicah na Pivki. Sekira je pela po gozu do smrtno pesem ali takrat je bilo v vasi precej veselo. Odkar je šuma iztrebljena, tare gorje vse prebivalstvo. Slično je tudi marsikje drugod ali pa bo v kratkem.

— V Gorici izhaja italijanski humoristični tednik »Fioretto«. Urednik mu je bil doslej Slovenec Jakin. Ker je listič precej dolgočasen, mu hoče dati več življenja znani odvetnik in upokojeni sodni svetnik Vinci, ki je sprejel uredništvo »Fioretta«.

Jutri! Jutri! Jutri!

Monumentalni nemško-francoski velefilm

Grbec

ali Vitez Lagardere

V glavni vlogi znana francoska lepota Claude France, ki se je pred kratkim v Parizu zastupila.

Oba dela naenkrat

— 12 dejanj! —

Jutri samo tri predstave, in sicer ob:
5, 7, 8 in 10.

Telefon 2730. Kino »Dvor«.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Torek, 21.: Zaprtlo.
Sreda, 22.: »Hamlet«. Gostuje gosp. Edvard Kohout, član Narodnega divadla v Pragi. Izven.

Ljubljanska opera.

Torek, 21.: »Zmagovalca oceana« ob 4. polpoldne. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Sreda, 22.: Zaprtlo.
Četrtek, 23.: »Marta«. Red A.

Mariborsko gledališče

Torek, 21. ob 4. polpoldne: »Dobri vojak Svejk«. Premijera.
Sreda, 22. ob 8. zvečer: »Ples v maskah«. C. Kuponi. Gostovanje ge. Mitrovičeve.

Na pustni torek polpoldne ob 16. se vprizori v ljubljanski operi kot popoldanska predstava po znižanih cenah efektna opereta »Zmagovalca oceana« v običajni zasedbi glavnih vlog za Poličeva, za Balatova in za Rakarjeva ter za Drenovec, Peček in Povhe. Opereta je izredno zabavna, polna lepih melodij in modernih plesov. Uprava je prepričana, da s to produkcijo ustreže publiki. Cene so znižane, predprijava vstopnic v operi.

Premijera »Svejk« na mariborskem odru bi morala biti že na pustno nedeljo zvečer,

nenadne ovire pa so povzročile, da se je odgodila na pustni torek. Ker je tega dne zvečer vse polno plesnih prireditev in delo skoraj povsod počiva, je nastavljena za začetek ob 4. polpoldne. Ta dramska premijera bo po dolgem času zopet izven abonmaja.

Mariborski abonenti na bloke se opozarjajo, da se bodo vršile operne predstave samo do 1. aprila, to pa v velikem številu; po tem datumu bodo na vrsti samo operete. Gg. blok - abonenti naj se pravočasno poslužijo svojih vstopnic.

Češka študija o Ksaveru Mešku. V »Ročniku« (Letopisu) olomuškega »Našince« za l. 1928. je izšla obsežna literarna študija Antona Horská o našem odličnem pripovedniku Fr. Ks. Mešku. Horská študija priložuje o temeljitom poznavanju Meškovega literarnega dela in nudi na več ko 20 straneh velike 80 dober pregled pisateljevega razvoja, njegovo plastično zahtano literarno fiziognomijo. Horská je tudi prevel na češki jezik več Meškovih spisov.

Gostovanje češkega Hamleta v ljubljanski dram. Član Narodnega divadla v Pragi, g. Edvard Kohout, gostuje v sredo kot Hamlet v naši dram. Gospoda Kohouta štjeemo med najbolj nadarjene mlajše češke igralce, ki zaznamujejo zlasti v poslednjih letih velike uspehe. Kakor znano, je nastopil pred kratkim naš Hamlet, gospod Rogoz, v Pragi. Njegovo gostovanje je bilo

sprejeto z velikim zanimanjem s strani publike in kritike. Pričakovati je, da se bo ljubljansko občinstvo enako odzvalo češkemu gostu. Saj je to prvo gostovanje češkega igralca po vojni.

Uspehi dunajskega Burgtheatra v Zagrebu. Kakor smo že zabeležili, je poslednje tri dni gostoval v zagrebškem gledališču izbrani in nalašč povabljeni ansambel dunajskega Burgtheatra. Zagrebška kritika naglašuje velike igralске sposobnosti posameznih igralcev, vendar sodi, da ne dosežajo umetniške sile in višine Hudožestvenikov. Publika pa je bila z nastopom izredno zadovoljna.

Koncert rumunske pevске družine »Cântarea României«

Zopet smo se prepričali, da nam je bivša tirinska Avstrija namenoma prikrivala vsak kulturni pokret Balkana. Po njenem zlem prizadevanju, po njeni diktirani zgoviji smo ostali v temi in mislili, da v Srbiji, Bolgariji, Rumuniji menda res ni drugega, ko kostruni in pastirji.

Danes zvečer pa smo kar zazijali. C. R. je pevski zbor, kakršnih sploh do danes pri nas nismo imeli in tudi še ne čuli, če ne mislimo pri tem na moški zbor moravskih učiteljev. In vendar C. R. obstoja šele od l. 1919, ko ga je ustanovil današnji njegov dirigent, profesor in generalni glasbeni inšpektor g. Marcel Botez.

Mi smo naše zborovsko petje posneli po Nemcih; služilo je njim in nam v dobri nacionalnega prebujanja kot silen navduševalen faktor, pozneje pa je ta potreba pre-

nehala, razbohotil se je zabavi služiti »Liedertafel« in šele v novejši dobi je začel služiti umetnosti. Pravoslavni narodi, med njimi tudi Rumuni, pa imajo še pravadno svoj zborovsko tradicijo, temelječo na a capella cerkvenem petju. saj je iz cerkve izgnan tam vsak instrument. Zborovsko petje je prešlo v kri in meso naroda. Prav lahko je tedaj razumeti, da ti ljudje pojo tako, kot so peli včeraj: svobodno, brez vojaške dresure s suvereno mirnostjo, vse na pamet, kakor bi stresali zlate orehe iz popolne košare. Pa tudi vsled tega jim je to tako rekoč igra, ker so od l. 1922. absolvirali kolosalno serijo koncertov doma in v tujini, tako n. pr. v Carigradu, Atenah, Pragi, po vsej Češkoslovaški, po vsej Italiji, Franciji, Nemčiji itd. Pojo do 170 tujih in domačih avtorjev, od predbalkanske dobe do najmodernejših pesmi. V Pragi so dobili izmed 304 zborov zlato kolajno.

Vsi nemški, češki, francoski, italijanski kritiki so polni navdušene hvale. Menda jih je bilo malo med nami, ki bi se danes ne navdušili.

Zbor šteje okoli 100 glasov. Soprani so lepo mehki in neverjetno prožni, alti so normalni, tenorji zveneči, basji pa osupljivo močni in zlasti v podvojitvi pojoči kot lóčevalske orgelske piščali. V religioznih, slavnostnih pesmih se ves zbor skliska res kot silne, ubrane orgle, v veselih, gibkih, plesnih kot razposajen orkester, v lirskih skladno in ganljivo. Izraz je enoten, intonacija precizna, neverjetno čista; splošen vtis je, kakor bi bili ti ljudje zlit v

nedeljivo enoto. Pevska tehnika, zlasti tešavna parladna pesem, vokalizacija, smiselno dihanje, mir, red: vse to je vzorno in služi lahko vsakemu zboru v posnemalnje.

Zelo priporočljivo je sedenje pri petju, ker se zbor pri dolgotrajnem petju ne utruja, ni nemiren, a sila zbora prav gotovo ni v tej poziciji dosti manjša. Pevce v z vsta janjem da ravno s tem tudi živega izraza svojih zahvali.

Seč zbora, g. Botez dirigira vokalno, ilustrativno, absolutno obvlada na pamet vsa ko noto obsežnega programa, je strog vodja, a obenem dober prijatelj in učitelj vsakega posameznega pevca. Vse dinamične gradacije, pa naj so bile še tako delikate, od ff do pp in obratno zna z nevsljivo, a vendar sugestivno gesto tako rekoč pričarati iz teh pevskih voljnih grl. Seveda so to inteligentni pevci, pripadajoči samo višjim slojem: odvetniki, profesorji, pravniki, uradniki, častniki in njihove dame.

Koncert so otvorili z našo, iz treh delov sestavljeno državno himno, menda tako temperamentno zapeto, kot to pri nas ni navada. Nato so odpleli rumunsko himno. Z obema so zaključili tudi koncert. Sledila so pesmi rumunskih komponistov: Dima, Teodoresca, Muzieska, Jora, Vidua, Galiniesca, Mooila, čuli pa smo tudi po eno pesem Schütz, Beethovna, Moniuszka, Morancja in Rameaua. Silen spontani aplavz in bisiranje je povzročil nam vsem znani, v srbskem jeziku zapeti enako kar himna Kozar. Tretji del programa, sestojč iz na-

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi.** Revirni nadzornik Nikola Butković pri policijski direkciji v Ljubljani je imenovan za policijskega nadzornika pri glavnem oddelku državne policije v Splitu V 2. skupino III. kategorije sta pomaknena arhivska uradnika Milan Ferjan pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradcu in Jakob Kuhar pri policijski direkciji v Ljubljani.

* **Komisija delegatov naših vseh učilišč** se bo ta teden zopet sestala, da na podlagi novih podatkov in konkretnih predlogov razpravlja o tem, kako bi se moglo varčevanje izvršiti, ne da bi se opustila kaka fakulteta. Sestavila se bo spomenica za ministrstvo prosvete, ki bo potem o zadevi končno sklepala.

* **Vrhovni komisar indijske policije v Dubrovniku.** S parobrodom »Beograd« je v nedeljo jutraj prispel v Dubrovnik vrhovni komisar angleške policije v Indiji sir Bernard Brockat-Howell s svojo soprogom. S komisarjem potuje tudi njegov osebni tajnik, sir Brockat, ki se je nastanil v hotelu »Imperial«, bo ostal v Dubrovniku štirinajst dni.

* **Pravilno razumevanje kulturnega dela.** Ugledni ljubljanski trgovec Viktor Bohine je honoriral vokalno skladbo v spomin pokojnega sod. svetnika Seliskarja, ki jo je na njegovo željo komponiral skladatelj Emil Adamič, z novim prvovrstnim, kompletnim koleškom trvdke Aiglon. To je brezdvomno najvišja nagrada, ki jo je kdajkoli prejel slovenski komponist za svoje delo. Razveseljuje pa je dejstvo, da imamo tudi v sedanjem času med našimi pridobitnimi krogi vendar le še prave mecene lepe umetnosti.

* **Knjiga »Velika Jugoslavija«** pri nas prepovedana. Naše ministrstvo za notranje zadeve je v naši državi zabranilo širjenje knjige »Velika Jugoslavija«, ki jo je nedavno izdal sedanji novinarški ataše beogradskega italijanskega poslanstva Italo Zingarelli. Knjiga je v nemškem jeziku izšla na Dunaju. Prepoved je motivirana s tem, da se v knjigi širijo nerene in o Jugoslaviji, zlasti glede vprašanja narodnih manjšin. Tudi se v knjigi razpravljajo interna vprašanja dinastije, med drugimi velika skupščina v Podgorici, ki je odstavila dinastijo Njegoš-Petrović.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla blaginjska kosa Fran Kollmann 35 let. Franciska Kollmannova je bila pokojnica. Bila je simpatična, marljiva in vestna uslužbenka, ki je pri Kollmannu nad 35 let opravljala blaginjske posle. Pogreb bo danes ob 15. uri iz hiralnice sv. Jožefa. — V Škofiji Luki je umrla po dolgi in mučni bolezni hčerka podinspektorja finančne kontrole gđ. Terezija Kocjanova. Pogreb se je vršil v nedeljo 19. t. m. — V Sv. Štefanu pri Jelšah je umrla po dolgi in mučni bolezni v 23 letu starosti gđ. Lenč Senčarjeva. Pokojnicam blag spomin, preostali naši iskreno sožalje!

* **Pri okrožnem sodišču v Novem mestu** je razpisano mesto pisarniškega pripravništv. v 5. skupini II. kategorije. Pravilno kolokacije in svojerodno spisane prošnje naj se vlože do 20. marca pri predsedništvu omenjenega sodišča.

* **Naš novi plovni red na Jadranu.** V zadnjih dneh se je v Splitu vršila konferenca za določitev plovne reda na Jadranu, ki se je v glavnem bavila s predlogom direktorja pomorskega prometa, ki pomeni znatno izboljšanje dosedanjih zvez na Jadranu. Uvedeta se s 1. aprilom dve novi progi s Sušaka, in sicer ena Jadranske plovišče, druga pa Dubrovačke plovišče. Ti progi ostaneta v prometu do 30. septembra, tako da bomo imeli dnevno zvezo s Splitom, Dubrovnikom in Kotorom. Te proge bodo služile v prvi vrsti tujcem prometu. Parobrodi Dubrovačke plovišče bodo pristajali tudi v Crikvenici, parkiri Jadranske plovišče pa na Rabu. S 1. aprilom se uvede tudi brza proga Rab-Sušak kakor lani. Za Split je velike važnosti, da se uvede dvakratna, po potrebi tudi trikratna dnevna zveza s Trogirom. Lokalni parobrodi iz Splita na otoko bodo odhajali tudi letos ob dveh popoldnevih.

* **Kako se razvija zračni promet med Zagrebom in Beogradom.** Potniški avijon iz Beograda, ki je z bežanijskega aerodroma krenil večer ob 8.10 jutraj in prišel ob 10.10 v Zagreb je pripeljal s seboj samo enega potnika. Tudi pošte iz Beograda ni prinesel nobene s seboj. Došlo je samo eno službeno pismo. Iz Zagreba pa je večer popoldne v Beograd odpotovalo več potnikov med njimi tudi neka mlada dama. Vohče je videti, da imajo Zagrebčani več puzuma za letalstvo kakor Beograščani. Vojni minister je odobril kredit 720.000 Din za ureditev zagrebskega aerodroma na Borongaju.

* **Organizacija jugoslovenskih emigrantov (ORJEM).** Organizacija jugoslovenskih emigrantov vabi vse v državi SHS bivačajoče emigrante jugoslovenske narodnosti, ki želijo postati njeni člani, da se javijo pisмено rodni, po veliki večini plesnih, ritmično užigajočih pesmi pa je tako užigal, da so morali pevec skoro vse biserati. Celo dodajati so morali, ker narod ni hotel domov. Bilo je toliko prisrčnega navdušenja, da nas prijatelji Rumuni prav gotovo ne pozabijo nikoli. Po prvem delu so izročili predstavitev Glasbene Matice in Zveze slov. zborov v roke dirigenta C. R. lep vesnec z lepim nagovorom, podpredsednik »Lisinskega« g. Jozefovič iz Zagreba in g. E. v. Cammarotta pa s hrvatskim in francoskim nagovorom krasno plaketo. Tudi rumunski pevec so sijali radosti in navdušenja.

Po koncertu se je v unisoni restavraciji že dolgo vršila najprej pripraviša zabava C. R. v družbi z našimi pevci. Rumunski pevec so iz lastne iniciative povabili k sebi in Rumunijo pevski zbor Glasbene Matice in jaz mislim, da bi naš pevec zelo prav storil, če bi se temu odpriskotnemu vabilu tudi odzvali.

Koncert C. R. je bil za nas izredno prijetna senzacija, ki jo ne pozabimo.

E. Adamič.

ali ustmeno na naslov Organizacija jugoslovenskih emigrantov (Orjem). Ljubljana Masarykova cesta 1, kjer posluje tudi glavno tajništvo, čigar uradne ure so vsak dan od 15. do 18. ure. Organizacija jugoslovenskih emigrantov, ki se je ustanovila letos januarja sprejema vsakega emigranta jugoslovenske narodnosti ne glede na spol, politično mišljenje in strankarsko pripadnost. Organizacija zasleduje smoter pomoči do ureditve gmetnega in moralnega položaja emigrantov iz neosvobojenih ozemelj v kraljevini SHS in da zaščiti njihove koristi. Polje, ki ga hoče naša organizacija orati in izorati, je v navedenih in tudi v drugih nalogah še neobdelano. zato »Orjem« pričakuje vsesplošno in vsakojake podpore od vseh, v prvi vrsti pa moralne podpore s strani emigrantov samih, za katere je ustanovljena.

* **Poljska kupuje hercegovinski tobak.** V Beogradu sta prispela dva delegata poljskega monopola, da definitivno skleneta pogodbo glede nakupa pol milijona kilogramov hercegovinskega tobaka.

* **Skopljansko apelacijsko sodišče** je v polnem obsegu potrdilo obsodbo v znani skopljanski aferi, v kateri so bili obtoženi Guzelović in tovariši.

* **Razprava proti morilec generala Kovačevića.** Sodišče v Štipu je odredilo, da se bo proces proti atentatorju Kraljevu in dvajsetorici njegovih sokrivcev pri umoru generala Kovačevića vršil 5. marca.

* **Aretirana tatfalkatorja.** Na zadnjem sejmu v Vukovaru je tamkajšnja policija prišla na sled dvema nevarnima delikventoma. Vase Malinskemu in Milivoju Petroviću iz Kragujevca, ki sta s ponarejanjem novčanice oškodovala državo za 200.000 Din.

* **Preokret v tibetapski aferi.** Kakor poročajo s Sušaka, se je v zadnjih dneh ponovno mudil na Sušaku preiskovalni sodnik Ivačić iz Ogulina, ki vodi preiskavo v znani tibetapski aferi z manufakturnim blagom V zadevi se je pojavil zanimiv moment, ki razbremenjuje v znani meri razne osebnosti na Sušaku. V preiskavi se je ugotovilo, da se pravi krivci v tej aferi nahajajo v inozemstvu (na Reki) Oba aretovana carnika bosta baje v kratkem izpuščena iz preiskovalnega zapor.

* **Zopet komunističen proces v Beogradu.** V Beogradu se je prošlo soboto vršil nov komunističen proces. Na zatožni klopi je sedel slušatelj medicine Radomir Vujović čigar aretacija je pred meseci vzbudila precejšnjo senzacijo. Pri tej priliki je bila tudi Franciska liza za zaščito človečanskih pravic intervenirala v Vujovićevu korist. Pri hišni preiskavi so našli pri nem razne komunistične tiskovine Obtoženec priznava, da je član komunistične stranke, a avstrijske izjavila, da so ga v »glavni« pretepali. Obsojen je bil na 9 mesecev ječe. Ker se mu vteje preiskovalni zapor, bo odsedel še tri mesece.

* **Veliki most Novi Sad-Petrovaradin bo v kratkem dovršen.** Kakor javljajo iz Novoga Sada, se dela pri gradbi velikega mostu preko Dunava, ki bo Novi Sad vezal s Petrovaradinom, zopet nadaljujejo ter bodo koncem aprila dovršena. Ogromni novi most se bo v početku maja izročil svojemu namenu.

* **Bivši tajnik Uduženja dobrovolcev aretiran.** Beogradska policija je predčerašnjim aretirala Jovana Maksimovića, bivšega tajnika Uduženja dobrovolcev. Aretiran je bil zaradi prijave dobrovolcev samih. Prijava navaja, da je Maksimović zagrešil razne zlorabe.

* **Požar v tekstilni tovarni v aVraždinu.** V tekstilni tovarni v Vraždinu je prošle četrte na dostoj še nepojasnjen način izbruhnil požar. Zgorelo je suknja v vrednosti 60 tisoč dinarjev. Ogenj so gasilci pogasili.

* **Huda nesreča v sarajevskem protelnem zavodu.** V protelnem zavodu v Sarajevu se je pripetila v soboto huda nesreča. Delavec Milan Ratalec je hotel grnato avstrijskega tipa otvoriti in proučiti. Pri tem je grnata nenadoma eksplodirala ter mu dobesedno odtrgala desno roko ter mu tudi teko poškodovala desno oko. V bolnici se mu morali roko nad komolcem odrezati, ker bi sicer nastalo zastrupljenje krvi. Ratalevo stanje je nevarno.

* **Psi privlekli človeško glavo iz vode.** Pri Dardi v Slavoniji so našli te dni v nekem larku človeško truplo. Identiteta se ni mogla ugotoviti, ker je truplo že močno razpadlo. Glava je manjkala, a so jo sedaj psi privlekli iz nekega ribnika. Orožniki vodijo preiskavo.

* **Kako si je hercegovinski seljak izljudil zob.** Iz Mostara poročajo: Znano je, da so naši seljaki v vsem precej nepreviđni in je že marsikateri z življenjem plačal svojo nepreviđnost. Tako je nedavno v Grabovcu začel seljaka Luko Božića boleti kočnik in mu je čeljust precej otekla. Ker bolečin ni mogel več prenašati, je sklenil, da si »am izdore zob. Izvršil je to mučno operacijo z navadnimi kleščami ter si pri tem iztrgal tudi kosček mesa. Rana se je vnela, otekla mu je glava in se zastrupila kri. Naslednjega dne je nesrečni Luka umrl.

* **Smrtna nesreča na železnici.** Na železnici postaja Velika Gorica na Hrvatskem se je v nedeljo pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško žrtve. Ko je osební vlak iz Banjaluke ob polosmih jutraj prispel na postajo, so potniki s strahom opazili, da je neznan moški, še preden se je vlak ustavil, vrh stopnic padel tako nesrečno na tla, da so mu kolega gladko odrezala obe nogi. Nezvestinega ponesrečenca so prepejali v

zagrebško bolnico, kjer pa je zaradi izkvaritve med operacijo umrl. Kakor se je naknadno ugotovilo, je ponesrečenec Marjarić Begović, rodom iz Diakova. Ker je bil prisiljen potovati s Sušaka posla v svojo domovno občino, se domneva, da je skušal pobegniti iz vlaka, ter da se je pri tem smrtno ponesrečil.

* **Kolesar povozil šolarja.** Iz Središča ob Dravi nam pišejo: V nedeljo je nepreviđen kolesar povozil 12 letnega fanta Karla Savora ter mu zlomil nogo. Kolesar je bil iz Medjimurja ter jo hotel po nesreči takoj pobrisati, vendar ga je redar še pravočasno aretiral.

* **V Sarajevu 40 primerov škrlatice.** V Sarajevu se je v zadnjih dneh povečalo število obolelih na škrlatici, zaradi česar so bile šole ponovno zaprte. Po poročilu mestnega fizikata je nanovo obolelo na škrlatici 40 oseb. Cgotovljeno pa je tudi več primerov difterije in legaria.

* **O statistiki prehlada.** Američani so znani kot narod rekordov in statistik. Tako so nedavno ugotovili, da je v U. S. A. vsak človek 3, do 7 krat na leto prehlaten. To je vzmirilo ameriško javnost, ter so takoj sklenili pričeti s saniranjem. Velika mesta so razdelili v raine. V teh so izročale sanitetne oblasti zdravim in bolnim dnevno po tri aspirine ali pyramidonove tablete. Uspeh je bil ta, da se je odstotek prehlada, influence in gripe znižal na polovico. Ta praksa se nadaljuje ter pričakuje še večje uspehe.

ITO — zobna pasta najboljša.

* **Čenjene štatlje našega lista opozarjajo.** da je danes celotni naklad našega lista priložena prava številka lista »Merkur«. 346

* **Živinski seljem v Ločah.** Dne 24. t. m. bo v Ločah pri Poličanah velik živinski sejem. Vabijo se udeleženci.

* **Noseče žene in mlade matere** dosežejo z naravnim »Franz-Josef« grenčico urejeno lahko prebavo. Ženske bolnice uporabljajo z velikim uspehom v takih slučajih prirodno grenčico »Franz-Josef«. Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubliane

* **»Českoslov. Obec«** je imela 18. t. m. v »Zvezdi« svoj letni občni zbor, ki ga je s kratkim nagovorom, otvoril predsednik prof. Vedral. Poročila posameznih odborov so bila odobrena brez debate in odobro podeljen avtoritativ. Volitve novega odbora so dale ta le rezultat: predsednik Ferdinand Čer m a k, I. podpredsednik dr. Al. Král, II. podpredsednik Jos. Vedral, odborniki, oziroma v odbor kooptirani I. Baran, dr. Vlačar Burian, R. Fries, Fr. Illich, G. Jurasek, Jar. Klapalek, B. Kynel, I. Kriz, R. Pustoslavsek, dr. Fr. Resl, I. Vancata, Marija Vedralova, namestniki: J. Čihlač, Vika Hledinova, A. Horak, Fr. Malik, V. Mikyska, Jos. Prohazka, R. Ryška, V. Sequard, V. Skrušny in O. Votava. za pregledne računov pa St. Hlusička in Jan Novak. Po končanem dnevnem redu je g. Horky interpelliral zaradi prireditve Husove svečanosti in zaradi svoječasne českoslovaške volilnega odbora. G. Čihval se je v svojem govoru dotaknil ustanovitve slovaškega zavoda in zavoda za inozemske Česloslovačke v Pragi. Glede zavoda za inozemske Česloslovačke, je predlagal, naj obč. zbor izrazi svoje zadoščenje in veselje, da se tak zavod ustanovi, glede slovaškega zavoda pa je nasvetoval, naj Čsl. obec preko konzulata izrazi čsl. vladi željo, naj bi se v ta zavod poklicali tudi zastopnik Sokolstva. Oba nasveta sta bila soglasno sprejeta, takisto tudi predlog g. Barana, naj se volira Ljubljanskemu Sokolu 500 Din kot malo oškodno za to, da je sprejel pod svojo streho društveno knjižnico. Odobren je bil tudi predlog tajnika Klapalka, naj društvo izstopi iz »Čsl. Svaza v kral. SHS«. Ob 23. je predsednik zaključil uspešno zborovanje, na kar se je vršila poučna kinematografska predstava.

Nocoj valčkov večer

v Sokolskem domu na Viču

* **Uduženje jugoslovenskih inženierov in arhitektov, sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek 24. t. m. ob 20. v lastnem družabnem lokalu na Kon. gresnem trgu št. 1 (II. nadst.) Predaval bo inženier g. Ivan Štrizal o izvršenih regulacijah velikih vodotokov Slovenije in njihovih posledicah. Vabljeni so člani in vsi ki se zanimajo.

21. II. 28. Pustni torek
Carigradski karneval
Kazina Sokol II

* **Redni občni zbor Splošnega ženskega društva** bo v nedeljo 6. marca ob 16. v društvenih prostorih — Odhor 414

* **Prijave odgovodi stanovanih.** Prešli smo: Vsi oni najemniki, ki so im stanovanja odpovedana ali ki nimajo stanovanj, naj se zglaste v mestni poslovilnici v Ljubljani. Mestni trg 27, I. nadst., vrata št. 22. In sicer: v sredo 22. t. m. z začetno črko priimka A. B. C. in Č. v četrtek 23. t. m. D. E. F. in G. v petek 24. t. m. H. I. in J. v soboto 25. t. m. K. v ponedeljek 27. t. m. L. M. in N. v petek 28. t. m. O. in P. v sredo 29. t. m. R. in S. v četrtek 1. marca Š. T. in U. v petek 2. marca V. Z. in Ž. Vse navedene dni se bo uradovalo od 8. do 1. popoldne. Vse stranke se opozarjajo, da prinesejo s seboj sodne odpovedi. Osobito se pa opozarjajo, da se morajo vsi podatki dati na zapisnik točno, lasno in kratko, posebno glede vzroka odpovedi, višine letne najemnine in ali želijo posredovanja pri gosodanem hišnem lastniku. Ako se bo pri nadaljnjih polzvedbah ugotovilo, da stranka ni podala resnične izjave, se zanj stanovaniški odesk tudi ne bo nadalje brigal. Prijava onih strank, ki jim ni odpovedano in si žele samo spremembo stanovanja, se bodo sprejemale kasneje in bo spored v časopisih šele objavil.

* **Tlakovanje Masarykove ceste.** Mestna občina je pričela na Masarykovi cesti z zemeljskimi deli, ki so v zvezi s tlakovanjem in komunikacije. Obnovitev teh del je treba pozdraviti, ker je res važno, da se okolica glavnega kolodvorja uredi, saj potujoči tujec po prvem utisu sodi in obsodi celo mesto Stanje, ki je namreč nastalo leta 1926 s prekinjenjem tlakovanja na tej cesti, je postajalo že nevzdržno, ker je bil tlakovan le vzhodni del ceste med Rešljevo cesto in postajališčem cestne železnice, dočim je od tod pa do Miklošičeve ceste segal napol pripravljen planum, na katerem se je nahajala deževnica v umazanih mlakah. Z obnovitvijo tlakovanih del je zagotovljeno, da se bo tekom letošnjega leta lepo urejeni Miklošičevi cesti pridružila še Masarykova cesta, kar ne bo v prilog samo tuiskega prometu, marveč tudi v dobro težkim vozilom in pa mnogobrojnim pešcem Mestna občina, ki si je potrebne kredite preskrbelo iz tlakovinskega (kaldrinskega) fonda namerava tlakovati vse ostale deževne ceste, tista pa do Dunajske ceste in položiti potrebne granitne robnike tudi ob severnem cestišču Masarykove ceste.

* **»Edinost«** — Ljubljana V četrtek bo sestanek z nadaljevanjem predavanja »Eno leto v italijanski armadi« Po predavanju razgovor o namenih in ciljih organizacije.

* **Halo!** — Carigrad! Balen orientalski carigradski korneval! Prilavljene impozantne skupine. Začetek ob 20. uri v Kazini. — Sokol II.

Pustni torek 21. II. 1928
Karneval v Seviliji
ali
65. največja maskerada
Ljublj. Sokola Narodni dom

* **Šentjakobčane,** zlasti člane, opozarja gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj, da se v kar največjem številu udeležijo nocojšnje maskerade Sokola II. v Kazini V krogu bratskega društva, čigar člani smo vsi napredni šentjakobčani se bomo priateljsko poveselili in ločili od tekočega predpusta. Naj velja načelo, da so prireditve Sokola II. tudi prireditve šentjakobskega naprednega društva!

* **Drevi 21. t. m. pustna veselica** s plesom v gostilni Dalmacija pri Anžoku v Šiški. — Priporočata se Brata Lasan. 413

* **Mesarski pomočniki Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani** vabijo vaše blagorodje z rodbino na svoj XIII. ples, ki ga prirede drevi 21. t. m. ob 20. uri v veliki dvoran na Taboru Dostojne maske do brodošle. Vstopnina za osebo 15 Din. Tramvaj se ustavlja od 19 ure dalje na oglu St. Peirske ceste. — Odhor. 403

* **Drobna policijska kronika.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavljeni policijski naslednji dogodki: I. tavnina vozička, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, I. prestopek nedostojnega vedenja, I. prestopek pasjega kontumacia, I. plesna prireditve brez dovoljenja, I. ogenj in 5 prestopkov cestnega policijskega reda.

* **Kozolec je zažgal.** V nedeljo okrog 10.30 se je igral 7 letni dečko Leopold F. iz Sela št. 17, v družbi še nekega dečka pod kozolcem posestnika Dimnika v Mostah Polde je med igrjo nenadoma privlekel na dan več vžigalico ter jih nel drgniti ob škrljico, ki jo je našel na domačem dvorišču Gorečo vžigalico je nato vtaknil v kup krme na tleh in nenkrat je bil v ognju ves kozolec. Nastala je velika nevarnost za sosednje gospodarsko poslopje, vendar so ogenj omeili na lice mesta prihiteli močnanski gasilci, ki so požar kmalu pogasili. Dimnik trpi zaradi požara 1800 Din škoda, ki pa je krita z zavarovalnino.

* **Odpeljan voziček** Trgovca s premo-gom Antonom Perkhauzu na Tržaški cesti le neznan tat odpejal v nedeljo ponoči iz pred hleva nad 300 Din vreden dvokolesni voziček tako zvane gare. Tat je voziček odpejal hle v smeri proti Trnovemu.

* **Otroci in ogenj.** Na Glincah v bližini tovarne mila kjer ima Černagol svoj vrt z drevesnimi divjaki ter cepilnici, so se predčerašnjim igrali na travniku neki otroci, ki so zanetli suho travo. Nastal je večji ogenj, ki se je širil proti imenovane vrtu. Ogenj je obžgal ter pokvaril pri tem tudi več mladih dreves, tako da je ceniti nastalo škoda nad 1000 Din. Starši pazite na otroke!

* **Pasji sovražnik** Tovarnar pletenin Josip Kunc na Poljanskem nasipu ima velikega psa, ki navadno teka prosti po dvorišču tovarne v hiški cukrarni. Pes pa očividno ni bil všeč neznanemu sovražniku psov, ki je v petek zvečer oddal kar iz veže cukrarne na Ambrozevem trgu nani strel iz samokresa. K sreči pa pes ni bil zadet. Strelco so zasledovali neki ljudje, ki ga pa niso mogli prileti. Neznane je ta kolj po strelu izluzil v temi ter se izgubil med množico na ulici.

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

* **Restavracija »Zvezda«** dne 22. t. m. (sreda) stanfokva noiedina. 401

* **Rinre:** opal popeljn. sur. svila. Oblike nainoveške, P. Magdič, Ljubljana. 51

Crème Simon

GUBE IN RAZPOKE NA KOŽI
zginejo, če po umivanju te mo-
kro kozo masiraš vsak dan s

KREMO SIMON
(Crème Simon)

In se z brisačo strčš sele pe-
nasirano. Kža obraba in rok
ostane mehka in baržunasto
voljna

Pudei in milo
SIMON, Pariz.

* **Izgubil sem ključe** (1 velik in 3 majni na malem obročku) v ponedeljek okrog 8 jutraj. Poštenega najditelja naprošam da jih vrne v Kazini III. nadst. (oskrbnik Zupan).

Iz Maribora

* **Birokratične cvetke.** Sreski gozdarski referent, so imeli dolej poseben pisarniški pavšal za kritje pisarniških stroškov. Po srečni birokratični »dej« so v Beogradu to črtali in naznanili da bodo odslej vse pisarniške potrebščine pošiljali naravnost iz Beograda. Naš urad. so seveda z novim letom pričeli avse ekshibitne, protokole, iz Beograda pa niso prišli obljubljeni formularji. Prišli so šele, ko so referenti tudi brez pavšala izvršili svoj posel. Nekdaj so na naslov birokratizma satirično dejali: Zakaj enostavno že se da komplicirati! Danes pa je ta satira ob takih cvetkah birokratizma že premedla!

* **Haydn »Stvarjenje«** 7. marca 1928. a »Posredovalec služb« Pod tem naslovom je začel izhajati v Mariboru trikrat mesečno, in sicer 1., 10 in 20. list, ki hoče mnogoterim žrtvam socialne krize in delavne stiske pomagati pri iskanju kruha in zaslužka. List tiska iskarna »Ažbe«, urejuje ga pa g. Vinko Kovačič, bivši vodja mariborske borze dela. Prva številka tega lista ima lepe smernice o zasnovanem cilju, kateremu bo list s svojim uredništvom in s pomočjo dobrih moči najbolje služil.

Iz Celja

* **Obč. seja celjske okoliške občine** je rešila celo vrsto tekočih zadev. Obračun za leto 1927 izkazuje 13.000 Din prebika. Za popravce cest v Lokrovce, Pečovnik in pod Jožefovim gričem na Stari grad bo prispevala občina 30 %, ako dajo ostanek interesi. Izdalo se je več stavbni dovoljenj. S 1. majem se bo zvišala najemnina v obč. poslopih. Glede združitve okoliške občine z mestno se stopi v stik z mestno občino.

* **Poziv vsem članom sreskega gremija trgovcev v Celju.** Sreski gremij trgovcev v Celju poziva vse člane, ki še niso poslali izjave na okrožnico glede akcije za izboljšanje trgovskih interesov, ali jih nemudoma pošljijo, da se ne bo stvar po nepotrebnem zavlačevala. Načelnstvo.

* **Smrtna kosa** 19. t. m. je umrla v celjski javni bolnici 40letna posestnikova hči Marija Stanetova iz Dramelj. Isiega dne je preminula v Trnovljah pri Celju posestnika ga Neža Piličova, p. d. Ložnarjeva, v 65 letu starosti N v m. p.!

* **Izlet gojenk gospodinjstva tečaja.** Na deški okoliški osnovni šoli se vrši gospodinjstvi tečaj, ki bo zaključen 3. marca. V soboto in nedeljo so priredile gojenke tečaja pod vodstvom svojih učiteljic in učiteljev poučim izlet v Ljubljano in v Škofjo Loko, kjer so si ogledale gospodinjstvi tečaj in druge gospodarske naprave. Gojenke že prdno pripravljajo razne izdelke, ki bodo razstavljeni o priliki zaključka gospodinjstvega tečaja.

* **Krščanska lubezen.** »Slovenčev« poročilo o zadnji celjski občinski seji navaja le na kratko tudi nujen predlog kluba SDS glede gladočih v naši državi. O tem predlogu beremo v »Slovencu«: »Demokrat« so pred sejo »zročili županu nujen predlog glede enkratne podpore 10.000 Din za gladočujoče v Bosni in Hercegovini. Čeprav bi bil župan lahko predlog zavrnil, ker so ga podpisali le trije obč. svetniki, je večina priznala nujnost (kako malostno, ako gre za umirajoče naše brate na lugu!) in sklenila, da se bo o tem sklepalo ob koncu obč. seje v fin in goss. oddelku. Več poročilo ne omenja; tudi ne famoznega sklepa večine, da je treba dobiti šele informacije, ali je stanje prebivalstva v teh pokrajinah v resnici tako obup

plac. po prejemku po 330 — 330.
Novosadska blagovna borza (20. t. m.)
Pšenica: baška, 77/78 kg. 2 % 340 do 345;
345; baška, 78/79 kg. 2 % 340 — 347; do
natska, 78/79 kg. 2 % 335 — 345; promet 1
vagonov. Rž: baška, 72 kg. 2 % 305 — 315.
Oves: baški, sremski, banatski i slavonski
stki 250 — 260. Ječmen: baški, 66 kg 290
do 305; makedonski 240 — 245; promet 1
vagona. Turšica: baška 245 — 252,5.
baška i sremska, za mare - april 255 do
262,5; banatska, porijeta Vršac 252,5—257,5.
sremska 245 — 252,5; promet 38 vagonov.
Moka: baška: «b» 435 — 445; «c» 370 — 380;
455 — 465; «d» 435 — 445; «e» 370 — 380;
«f» 300 — 310; «g» 225 — 240; promet 7
vagonov. Otrrobi: baški i sremski v ju
tastih vrećah 120 — 220; promet 1 vagon.

Iz življenja in sveta

Pavel Krantz
— oproščen

Obsojen samo na 3 tedne zaradi prepovedane nošnje orožja, kazen pa je že prestopil s preiskovalnim zaporom. — Oproščen zaradi pomanjkanja dokazov!

Berlin, 20. februarja, g. Danes ob 17. je bila razglašena razsodba v razpravi proti Krantzju. Obtoženec je bil oproščen obtožbe skupnega uboja in je bil obsojen samo zaradi prepovedane nošnje orožja na 3 tedne zapore, ki ga je odsedel že s preiskovalnim zaporom. Stroški gredo, v kolikor se nanašajo na obtoženca, v njegovo breme, ostalo pa v breme državne blaginje.

Med poslušalci je povzročila razglasitev razsodbe splošno odobravanje. Na cesti je sprejelo Krantzja, ki je takoj zapustil sodišče, na tisoče oseb, ki so ga živo pozdravljali. Nastala je taka gneča, da se je moral zateči v neko brivnico, od koder se je pri zadnjih vratih izmuznil in odšel domov.

V utemeljitvi razsodbe je naglašal predsednik, da je bil obtoženec oproščen krivde zaradi pomanjkanja dokazov, obsojen pa zaradi prepovedane nošnje orožja in izročitve drugi pijani osebi, ki je izvršila strašno dejanje.

Hugon de Vries

V Lunternu (Holandska) je praznoval 80 letnico svojega rojstva največji botanik našega časa, Hugon de Vries. S svojimi raziskovanji je uvedel čisto novo naziranje o rastlinah. Bil je soustvaritelj modernega umnega pridelovanja žita in njegova zasluga je, če se je posrečilo ameriškim znanstvenikom s pomočjo Röntgenovih žarkov ustvariti v laboratorijih čisto nove rastlinske vrste. Njegova teorija o mutaciji (spremembi rastlinskih vrst, njegovi matematično formulirani zakoni o podedovalnih pojavih so postavili botaniko kakor vso biologijo na čisto nove podlage. Velikanske pa so tudi njegove zasluge za razvoj drugih ved, tako za fizikalno kemijo, ki ji je dal mnogo novih spoznanj s svojimi eksperimenti, ki so se nanašali na osmozo in plasmolizo.

Najtežja knjiga

Najtežja knjiga na svetu je »Zgodovina Itake«, ki jo je izdal nadvojvoda Salvator Habsburški ob začetku tega stoletja. Knjiga je bila vezana v sivo platno in je obsegala 475 strani, ki so bile dolge 50 cm in široke 37 cm. Ilustracije so bile deloma barvane, deloma sepijske in akvarelne. Teža knjige je znašala 48 kg, cena pa 30.000 predvojnih avstrijskih kron. Izšla je pri Mercyju v Pragi v samih 100 izvodih v nemškem, laškem in grškem jeziku ter je bila namenjena samo kronanim glavam.

Ženska, ki hoče svetu prirejati presenečenja

Sestra bivšega nemškega cesarja, princeza Viktorija, je naznanila novinarjem, da misli še tekom tega poletja ali v zgodnji jeseni poleteti preko Oceana v Ameriko. Spremljal jo bo nje za 40 let mlajši mož, ruski begunec Zubkov, in neki njegov prijatelj, tudi Rus. Oba bosta v to svrhu obiskovala neko šolo za pilote v Berlinu. V zvezi s to novico je izjavila ekscentrična stara gospa, da meni svet presenetiti še z drugimi načrti.

Uharica kot zavirač

Iz Moskve poročajo: Na progi med Vologdo in Moskvo se je hipoma ustavil brzovlak, ki je vozil iz prvega mesta v drugo. Ko so preiskovali vzroke tega zastoja, so odkrili zelo veliko uharico, ki je bila zasadila krepelje v pipo Westinghousove zavore, tako da je zrak ušel in da se je stroj ustavil.

O predpuštnih in pustnih šegah pri Slovencih in drugod

Predpuštna doba — čas prerajanja narave. — Kurent in njegov pogreb. — Vlečenje ploha. — Pepelnica in odmor po veselju.

Maribor, februarja.

Predpuštni čas pade med dva najvažnejša praznika našega naroda — v časovno razdobje med božičem in veliko nočjo. Ples in razposajeno veselje obvladujeta v predpuštni vse družabno življenje tako v razkošnem mestu kakor v preprosti vasi. Pustni in predpuštni običaji so prastari; ohranili so se samo v nekaterih mestih, trgih in vaseh, a verjetno je, da bodo sčasoma izumrli ter niti v narodni zgodovini ne bodo zapustili važnejših spominskih sledov.

V mestih se začne predpuštni čas po Novem letu; ne tako na deželi. Pisec teh vrstic nisem še bogve koliko star, a vem, da je bil dan po sv. Treh kraljih (7. januar) določen od naših očetov za začetek slavljenja princa Karnevala, oziroma viteza Kurenta.

Tako zvani pravi predpuštni čas pa se začne na četrtek pred pepelnico sredo (letos 16. februar), torej prav teden dni pred začetkom velikega 40danskega posta. To je na Štajerskem tako zvani gumpasti

Novi svetovni letalski rekord

Potolčen beneški hitrostni rekord. — Nov svetovni rekord poleta na daljavo

London, 20. februarja. Včeraj je dosegel v Daitonu na obali Floride kapetan Malcolm Campbell nov hitrostni letalski rekord in potolkel s tem hitrost, katero je doseglo letalo povodom tekme za Scheiderjev pokal v Benetkah. Campbell je dosegel največjo hitrost 214,40 milj na uro. Campbell meni, da je mogoče doseči z letalom še večjo hitrost.

kom še večjo hitrost.

Singapore, 20. februarja. Letalec Hincokler je startal proti Batavi in je na povratku v Anglijo. Hincokler je preletel v samo 13 dneh pot od Londona do Singapore in s tem dosegel glede poletov na daljavo nov svetovni rekord. Letalec je preletel brez posebnih ovir nad 80 tisoč milj.

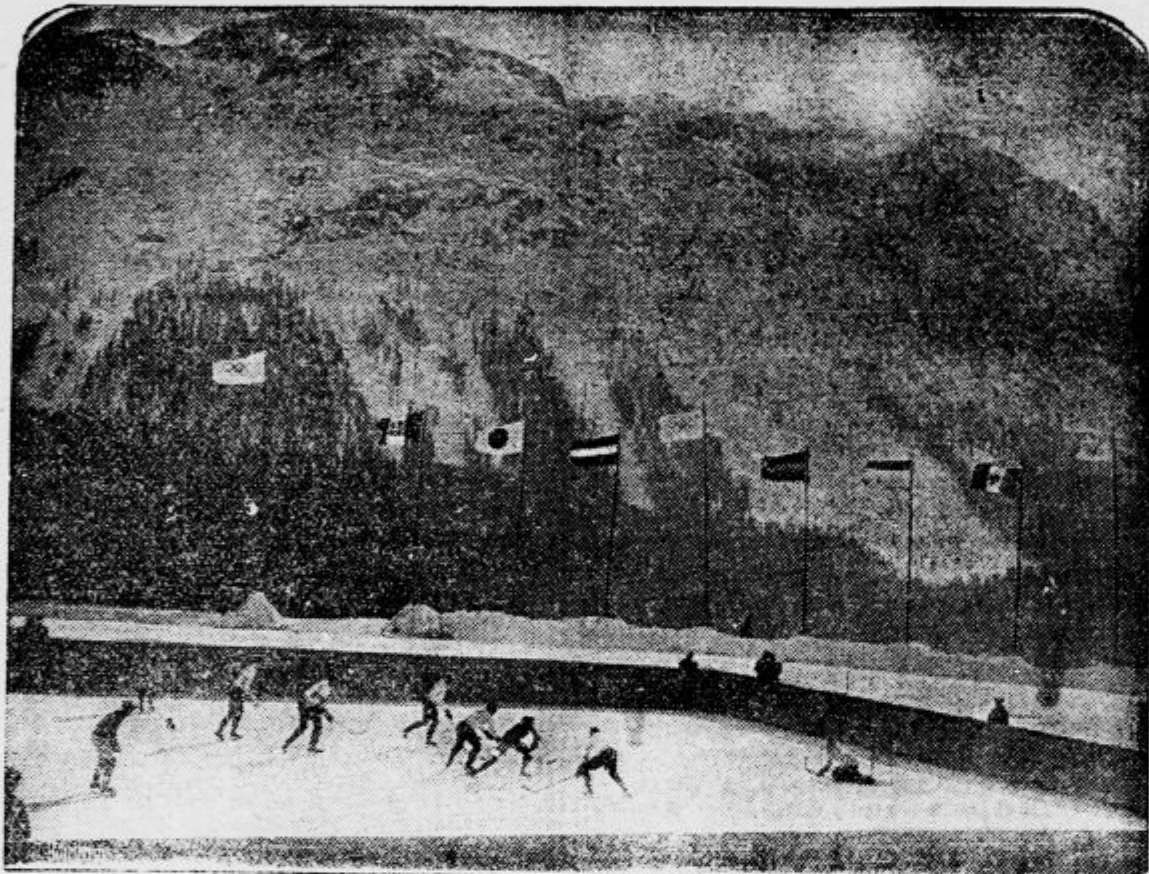
Streli v gledališču — v reklamne svrhe

Pred okrožnim sodiščem v Krajevih vinogradih (Praga) se je moral te dni zagovarjati 31 letni Anton Endrich, ker je pri neki predstavi v Novem nemškem gledališču oddal dva strela iz otroške pištole. Občinstvo je menilo, da gre samo za epizodo, ki jo je pisatelj preložil v prostor za gledalce in ni zato nastala nobena panika. Vendar so Endricha prijeli. Pred sodnikom se je zagovarjal, da si je hotel kot nepoznan avtor napraviti samo malo reklame in da je hotel obenem demonstrirati proti

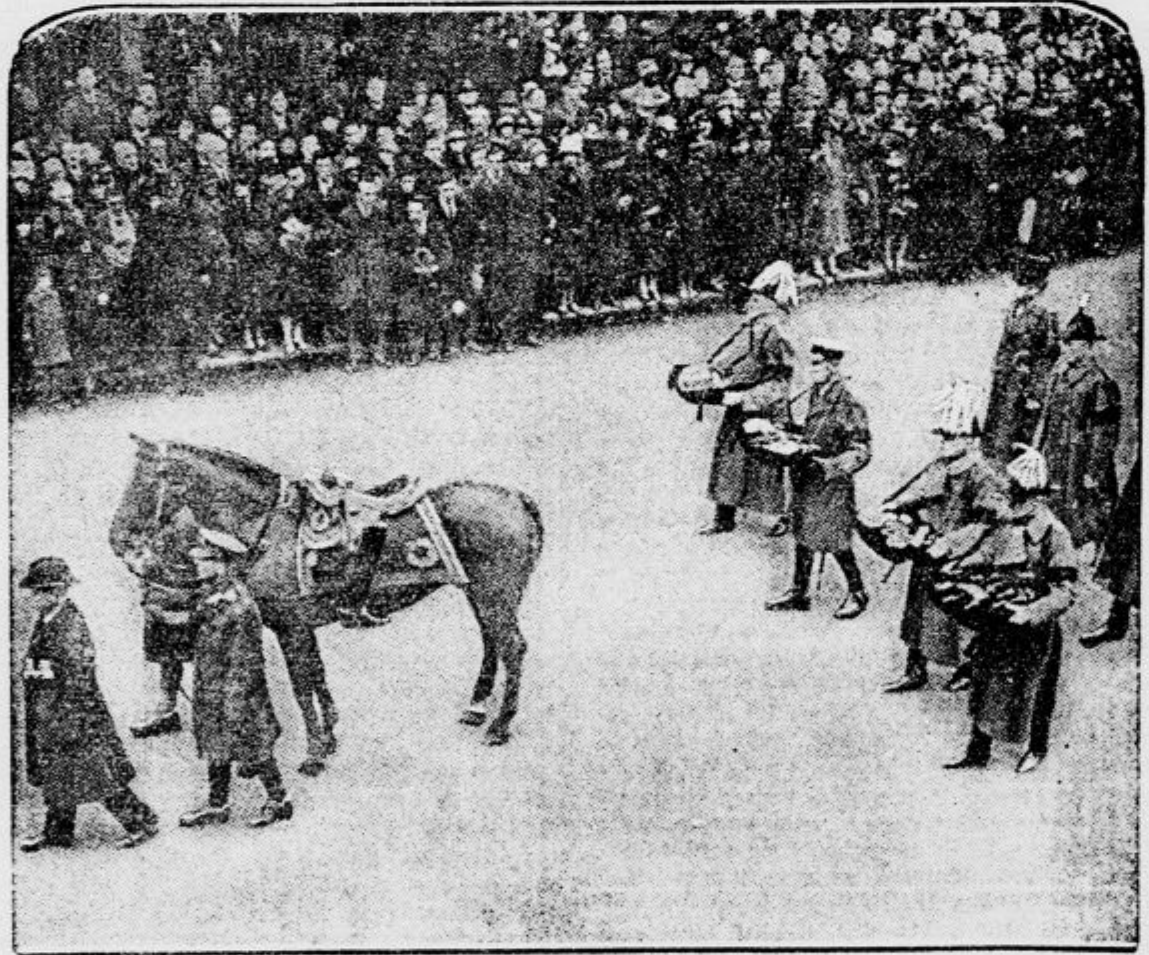
odrskemu delu, ki ni bilo po njegovem mnenju fige vredno. Obsojen je bil pozorno na 100 Kč globo.

Dar štedljivemu Coolidgeu

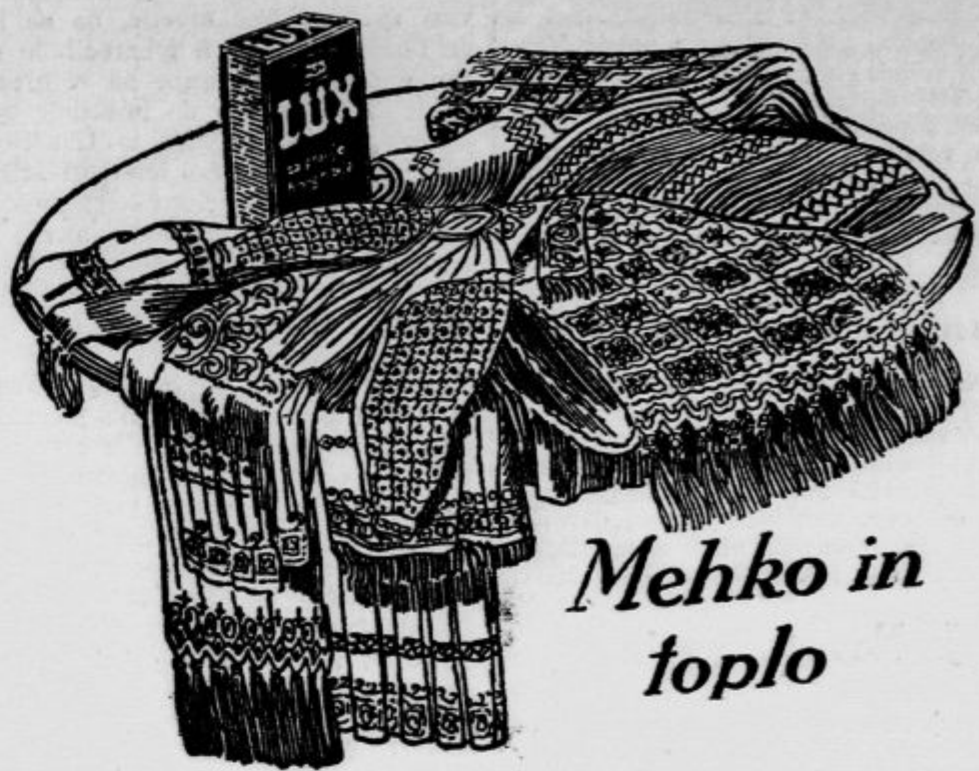
Ameriški državni predsednik Coolidge je znan po svoji štedljivosti. Tudi kot vrhovni funkcionar Zedinjenih republik je storil mnogo, da bi svoje rojake navadil te čednosti. Te dni mu je poslala neka ženska cerkvena bratovščina v zahvalo za zasluge, ki jih ima v tem pogledu, nočno oblačilo, ki je narejeno vse iz navadnih vrec za moko...

Zimske igre v St. Moritzu
Hockeyski match med Francijo in Madžarsko.

Konj maršala Haiga
spremlja svojega mrtvega gospodarja na zadnji poti.

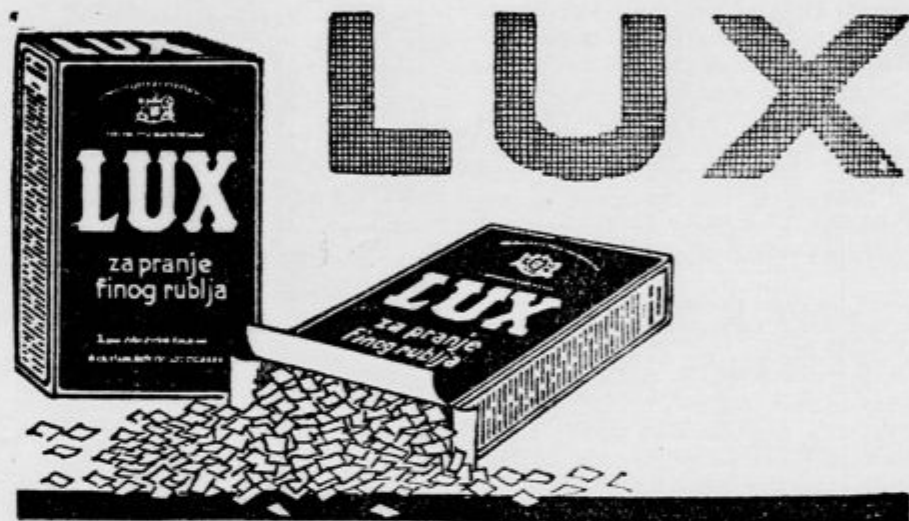

Mehko in toplo

mora ostati Vaše volneno blago. Ni dovolj, da so volneni izdelki topli, dokler so novi, temveč da ohranijo to lastnost tudi še po večkratnem pranju. Kosmati žali in rute morajo izgledati slejkoprej kot nove.

Dosežete pa to pri Vaših izdelkih zlahka. Uporabljajte morate za pranje le »LUX« in se ravnati točno po navodilih o uporabi »Luxa«. — Volnenih stvari se ne sme namiliti, ne drgniti in tudi ne kuhati, temveč samo potopiti v mlačni raztopini »LUXA« in stiskati peneto raztopino večkrat skozi blago. »Lux« ima tako čistilno moč, da odvrže pena vse madeže. Vporabljajte radi tega samo »Lux«, ker le ta Vas obvaruje pri Vaših volnenih izdelkih vsake škode.

Zato imejte doma vedno zalogoček »LUXA«.

„Prisegam pri svoji časti, da sem nedolžen“

V francoskih listih, tako v desničarskih, kakor v levičarskih, še vedno ni popolnoma utihnil odmev samomora, ki ga je izvršil nedavno zdravnik in župan v Isignyu dr. Boutrois. Kampanja proti zdravnikom, ki so osumljeni, da pomagajo pri odpravi materinstva, se je prenesla na politično polje. Ne samo zato, ker je bil dr. Boutrois komunističnega prepričanja, temveč predvsem iz razlogov volilne borbe, ki se je pričela. (Parlamentarne volitve so razpisane za 22. april)

Slučaj dr. Boutroisa je zanimiv. 15. novembra lani je dobilo orožništvo v Isignyu anonimno ovadbo, da je bila 17letna Marija Baselin pred dvema tednoma v blagoslovljenem stanju in da je neki zdravnik rešil deklico nezaželenih materinskih skrbi. Dekletov oče je delavec, deklica pa je zaposlena v tovarni. Orožniki so posetili deklico in so jo našli v postelji. Zasiševali so jo dolge ure. Končno je izjavila, da je izvršila operacijo dr. Boutrois.

Sodna oblast je zaslila zdravnika, ki je odločno zanikal dekletovo izjavo. Zadeva je prišla v časopise in celo v parlament. Razpravljalo se je o tem in onem. Levičarski listi so proslavljali zdravnika kot mučenika, desničarski pa so ga imenovali za izrodek človeštva. Zadeva se je tako razcepila, da končno nihče ni vedel, ali gre za operacijo, izvršeno z boljševiškim denarjem, ali pa samo za prepovedano zdravniško pomoč.

Dr. Boutrois, oče treh otrok, je bil telefonsko pozvan v Caen k preiskovalnemu sodniku. Zdravnik je pokazal povabilo svojemu prijatelju in mu izjavil: Tolikokrat

sem mu že povedal, da ne vem nič. Sodna oblast ne vidi ali pa noče videti, da je vse to delo mojih političnih nasprotnikov. Meni je dovolj...

Zvečer ob deseti se je ustavil pred sodnikovo hišo voz, ki naj bi odpeljal zdravnika v spremstvu njegove žene in hčere v Caen. Zdravnik je že vstopil v kočijo, ko je nenadoma rekel, da je pozabil doma listino. Vrnil se je v svojo sobo. Čez par trenutkov sta slišali ženo in hči revolverjski strel. Ko sta prihiteli v sobo, sta našli listek, na katerem je bilo zapisano. Prisegam pri svoji časti, da sem nedolžen. Zdravnik je umrl še isti večer, ne da bi prišel k zavesti.

Da je bil njegov pogreb z ozirom na razplet zadeve v javnosti politična manifestacija, ni treba omenjati.

× **Bomba, ki eksplodira v letalu.** V Marcu (Gorgija) se je razpočila med letalsko vožbo bomba v nekem vojaškem letalu, baš ko jo je hotel pilot spustiti iz višine kakšnih 2500 m na zemljo. Pilot in še en letalski častnik sta bila raztrgana na drobne kose. Letalo je padlo na eno izmed najbolj prometnih ulic in je ubilo enega pasanta, dvajset pa ranilo.

× **Charliejevi načrti.** Charlie Chaplin namerava letos izdati tri nove filme, v dveh bo imel glavno vlogo, v tretjem (film o Napoleonu, ki mu bo sam napisal besedilo) bo režiral. Se prej pa bo napisal komedijo »Nikjer«, v kateri sam nastopa. Njegov »Cirkus« donaja v Newyorku bajne dohodke. V enem samem tednu so inkasirali v tamošnjem »Strand-Theatre« 36.735 dolarjev — s tem so prekosili dohodke prvega tedna za prejšnji rekordni Chaplinov film »The Kid«.

roma Kurentove obhode. V splošnem pa je Kurent v velikih časih pri pobožnem narodu slovenskem.

Potem pa pride Pepelnica, dan pokore. A naše, za simbolične ceremonije vneto ljudstvo tudi ta dan ne miruje. Vlečejo ploho. Kdo? Device, ki so obhodele... In če tega nočejo same, ji psoje pripeljejo, oziroma privlečejo do praga in pri tem zbijačo šale. In Kurentov pogreb! Neusmiljeno ga vržejo sredi mosta v potok ali reko, ponekod ga sežejo in med improviziranim prav teatraličnim jokom petjem mrtvaških pesmi in sviranjem pogrebniških koračnic na harmoniko spustijo v hladni grob... Ponekod še zvečer ne mirujejo. Pri hiši se polavi kdo, ki iz lučje nečesa išče okoli oglov in če ga hišni gospodar, ki nanj že čaka, vpraša, česa išče, odgovori vprašan: »Fašenka«. Potem ga vedejo v hišo in pogostijo. V dobi žepnih in žetodčnih kriz res hvaljevredna navada.

Po pepelnici sredi, ko se verniki v cerkvi pepelijo, spominjajoči se, da je človek kljub vsem objestnostim, ki jih uganja, vendar le prah in pepel, v katerega se nekoč povrne, pride debeli ali mastni četrtek. Na Kranjskem ima ta naziv četrtek pred Pustom, a štajerski debeli četrtek se imenuje na Kranjskem suhi četrtek. Različni kraji, različne šege. Pri nas se ta dan pospravi, kar je ostalo od pustnega torka.

Potem pa je konec Kurentove slave in prične se resni postni čas kot priprava za novo veselje — Veliko noč.

vzdržal največ udarcev. V dobi eksotičnih športov menda tudi ta ni najzadnji.

Kakor rečeno, začne pravi predpuštni čas prav za prav na gumpasti četrtek, to je teden dni pred Pepelnico. Predpuštno rajanje doseže naslednjo nedeljo, ponedeljek in na pustni tork svoj kulminacijo. Brezbrizna razposajenost, krepka ledača in pičaja, medsebojna nekazniva zbadljivost, pohajkovanje brez kontrole, ples in šuma godba, ki je obenem tipična ženitovanjska perioda. V nekaterih krajih hodijo čestitelti od hiše do hiše, želijo napredek gospodarstvu in gospodinjstvu, ki dobijo zato klobase, jajce in krofot. To je staroslovenska navada, ohranjena zlasti v Slovenskih gorah in v Halozah.

Pustni sprevodi na deželi so kaj pestri, zato mi meščani, navajeni na »umetniško« organizirane pustne »korze«, nimamo niti pojma o simboličnem pomenu teh praslavlenskih običajev. Ponekod vodijo v predpuštnem sprevodu ali liscu, petelina, tele, vola ali kozla. Med improviziranimi maskami najdeš mnogokrat maskiranega medveda, konja ali kako slično žival. To pa ni nič drugega kakor praznovni simbol takih zvanjih »vegetacijskih demonov«, to je dobrih naravnih duhov, ki povzročajo novo življenje na polju in v gozdu — utelesenje pomladnih naravnih sil.

Odkod pa ime karneval? Nekateri trde, da je to sestavljenka iz latinskih besed »car« (= meso) in »valeo« (= zdrav sem), torej nekako meseno veselje. A kljub temu

da je ta razlaga razumljiva in sprejemljiva, trde drugi, da je ob morskih obalah in ob rekah, kjer morejo plavati ladje, običaj, da se pojavi v sprevodu ladja s kolesi.

Če pomislimo, da se še dandanašnji vrše ob morju in ob večjih rekah pustni korzi, kjer igra veliko vlogo ladja na kolesih »carrus navalis« (zlasti v Rimu in ostali Italiji), moramo dati prostora tudi drugi razlagi imena karneval. Mednarodni karneval pa se imenuje pri Slovencih od pamti-veka Kurent.

Ogledmo si praslavlenske Kurenta od blizu! Dasi se v letošnji slovenski proslavi tuji princ Karneval nikjer ne imenuje Kurent, vendar ni s tem rečeno, da se mi tega staroslovenskega naziva za zaščitnika vseh norčavih veseljakov ne b. posluževali. Ena najbolj simboličnih prireditev na čast Kurentove vlade je vlečenje ploha. Šest moških maskar, oblečenih v ženska oblačila, odetih v svilene rute, se vpreže v plug. Za plugom gre eden, ki trosi ajdove, pšenice in koruzne plevce ter s tem markira setev. Glavni aranžer nosi koš ter pobira vanj krofe, klobase, jajca ter druga darila. To je Kurent, eksotično odeta maskara s kraguljci.

Zal, da ponekod izrabljajo ta vesel čas — z ozirom na maskiranje obrazov — za kruto maskevanje in se razvlečejo pretepe večjega obsega. To je dalo tudi povod oblastvu, da je že predlanskim v pušskem okraju zabranilo »fašenkovo« proslavo, ozi-

Zane Grey:

Železna cesta

Roman

To je bilo njegova poguba. Udaril sem ga za uho — z levico. Omahnil je, a padel ni... In nato se je vzravnil in je segel po svoj revolver.

Larry je spet premolnil. Njegov obraz je bil tak, kakor da so ga okrutno razžalili, in grenek posmeh mu je igral okoli ust.

»Ko je telebnil po tleh, sem šele videl, da niti ni utegnil prijeti za držaj... Nu, in kar me jezi — svinčenka ga je prebila od boka do boka in je nato udarila skozi eno tistih tankih sten — in je zadela neko dekle v sosednji hiši. Hudo jo je ranila... Ti osli naj bi vendar imeli debelejšje stene.«

Pozneje je slišal Neale isto zgodbo iz Ancilfovih ust; razlikovala se je le v nekih bistvenih podrobnostih, ki so zadevale cowboyevo popolno hladnokrvnost. Ancilffe, ki je prisostvoval spopadu, je rekel, da niso alkohol, strast ali bahaštvo niti najmanj vplivali na Larryjevo vedenje. Kot Anglež je imel Ancilffe poseben dar za umno opazovanje in je zato sklepal po tem doživljanju, da je Larry reagiral na položaj, ki zanj ni bil nov.

Neale se je spomnil Slingerlandove opazke v Medicine - Bowu; zdaj se mu je zdela še verjetnejša nego preje. Hough in še veliko drugih znancev je tisti večer ustavilo Neala; vsi so hoteli govoriti z njim o Larryju Kingu.

Neki Texanci, ki so posetili Benton, so bili spoznali cowboya.

61

Bili so bogati živinorejci in ni jih bilo moči pripraviti, da bi bili kaj povedali, dokler ni bila ura odhoda pred durmi. Larryjevo pravo ime je bilo Fischer. Imel je brata — glasovitega texaškega razbojnika — z imenom »King Fischer«. Larry je imel od nekdanj pridevek »Red Fischer«, in ko je ostavil Texas, je bil na najboljši poti, da postane enako slaven kakor njegov brat. Texaška tla so postala Redu šele tedaj prevročna, ko je ustrelil nekega policijskega nadzornika. Bil je rojen streljač, znan na vseh farmah od »Ponvišča« do Velike reke. Imel je mnogo prijateljev, jahal je mojstrski in hvalili so ga, da je izvrsten pastir goved. Nihče mu ni mogel očitati slabega vedenja ali grde togotnosti; le to je bilo, da so ga prsti zmerom srbeli po samokresu in da ga je usoda vsak trenutek zapela v kak prepir. Nalik magnetu je pritezal nesrečo. Njegovi rdeči lasje so bili tarča zbadljivkam in posmehovanju vseh pretepačev in prav ta slabost ga je delala občutljivega in nevarnega. Texas, dežela streljačev, je poznala le malo junakov, ki bi ga bili dosegali s hladnim pogumom, bistrim očesom in hitrostjo roke.

Samo zaradi svojega poizvedovanja po Allie Lee je bil Neale postal prijatelj in stalni spremljevalec Placea Hougha. Tudi Ancilffe je iskal njegove družbe in tako so ga pogosto videvali v zabaviščih, ki sta jih ta dva najrajša posečala. Z Larryjem se ni bilo tako lahko zblizati. Cowboy je bil postal v vsaki družbi kamen spotike; njegovo pojavljanje je delalo ljudi nervozne in ni pospeševalo prijetnega razpoloženja. Zakaj Larry, čeprav je še vedno govoril s tisto prostodušno zateglostjo kakor nekdanj ter igral prijaznega pohajkvalca, je vendar opravičeval ime, ki so mu ga bili pustili gostje iz Texasa. Bliskanje njegovih sinjih oči, ki so mrzlo, ostro in trdo zrle iz rjavega obraza, ognjenordeči lasje, dostojanstvena postava, samokres, ki mu je bingljal nizko ob stegnu — ti znaki so bili tako opazljivi, da nisi mogel prezreti njegove navzočnosti.

nosti. Beauty Stantonova je trdila, da ji je cowboy upropastil podjetje, in se ga je bala. Toda Neale ni verjel, da bi bila njena trditev resnična. Vsa podjetja, dobra kakor zla, so uspevala v Bentonu.

Čudno je bilo, da je obhajalo to dražestno, zloglasno ženo, ki se je tolikanj plašila Larryja, tajno nagnjenje do Neala. Neale ne bi bil opazil tega, da ni bilo Houghovih suhih šal in ljubeznive ravnodušnosti Mr. Ancilffa, ki je slutil v Nealu tekmeča. A nju opazke so šle Nealu kaj malo do živega, kakor vobče vse, kar so čenčali ljudje. Kaj mu je bilo do teh stvari? Izkušnje plesišč so ga pušale hladnega, dasi je priznaval njihovo moč, in posecal jih je, kakor vse druge kraje, z edinim namenom, da bi našel kak ključ do usode, ki je bila zadela Allie Lee.

Place Hough je bil našel med nekimi došleci iz St. Louisa znanec, ki so prišli na zapad, da bi si ogledali železnico v Bentonu ter uprežali kako priliko za naložbo svojega denarja, in jim je odkrito povedal, da njihov poset ne bo dovolj slavno zapisan v zgodovini, če ne dajo njemu prilike, da jih reši nepotrebnega drobiža. In tako so priredili igro, pri kateri je šlo za velike denarje. Neale, Hough in petorica gostov so sedeli okoli mize.

Visoka igra je privabila gledalce. Vedenje gostov je bilo dokaj hrupno; pili niso malo in izgubljali so z ravnodušnostjo, ki je bila tudi za Benton neobičajna. Nealova sreča je omahovala zdaj sem, zdaj tja. Nazadnje je jel izgubljati, tako da si je moral izposoditi od Hougha.

Kmalu nato so stopile v dvorano Beauty Stantonova, Buby in še neka ženska; v vidno radost tujih gostov so se jele tudi one zanimati za igro. Tedajci pa se je nepričakovano pojavil Larry Red King in je prikolovratil v bližino mize, premišljeno in malomarno, z napol dopuščenim cigareto med ustnicami, jasno in bistro zroč s sinji očmi okoli sebe.

Wanderer avtomobili

Odpri 4-sedežni voz, sportni voz Limousine in Cabriolet 6/30 in 8/40 HP najnovejših sestave s 4- do 5-sedeži. — »WANDERER«-vozovi so znani po prvovrstnem materialu, največji sigurnosti in elegantni obliki.

Glavno zastopstvo za Slovenijo in Hrvatsko:

PAVEL STELE, Ljubljana, Karlovska ul. 3

Razpis idejnih načrtov.

Krajni šolski odbor v Hrastniku namerava postaviti novo šolsko poslopje z 12 razredi. Zato vabi g. arhitekta Slovenije, da vpošljejo do 20. marca t. l. idejne načrte v merilu 1 : 200. Določeni sta dve nagradi: I. 10.000 Din, II. 5000 Din.

Natančnejši pogoji se dobe osebno pri vodstvu deške osnovne šole v Hrastniku od 11. do 12., izvzemši nedelje in četrta.

Krajni šolski odbor v Hrastniku

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob nenadni in pretresljivi smrti našega ljubljene sina, brata, svaka, gospoda

Antona Deleja

trgovca v Radmirju

se vsem in vsakemu posebej pristočno zahvaljujemo, predvsem pa g. Josipu Pauerju iz Braslovč kot njegovemu mnogoletnemu blagemu šefu za venco in spremstvo na zadnji poti, drugim darovalcem vencev, pevcom za pretresljive žalostinke ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Blag mu ostani spomin!

V Mozirju, dne 18. februarja 1928.

Rodbina Delejeva.

šče se podzastopnik

za neko najpomembnejših svetovnih tvornic avtomobilov, motociklov in velovipodov.

Za zainteresirani naj se obrnejo v petek, 24. t. m. v hotelu Union na g. Anastasijevića, direktor trgovinskega oddelka Generalne Banke za Trgovino in Industrijo v Beogradu.

Klavirje harmonije na obroke in posode svetovno najboljše Steinway, Glette Rosen, Forster, Sling, original eto tobite in v relik saloni in izbiri strokovnjaka in bivšega učitelja »Glasbene Matice«

ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg št. 3
poleg magistrata 25882

Zahvala.

Zapuščena od najdražjih, od staršev in bratca

Josipa, Elizabete in Francita Vatrova

trgovčeve družine v Ljubljani

se zahvaljujeva v imenu sorodnikov in v svojem imenu veliki množici čustvovalih src, ki so naju tolažili v strašnih urah, vsem darovalcem cvetja, pevskemu društvu »Merkur« za pretresljive žalostinke in ogromni množici za spremstvo na njihovi zadnji poti.

Joško in Valči Vatrova ter ostali sorodniki.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znanecem za izkazano nam sočutje ob priliki nenadomestljiv. izgube našega soproga, očeta, strica, starega očeta, gospoda

Matevža Pergerja

posestnika v Presarjah, občinskega odbornika i. t. d.

Predvsem pa bodi izrečena naša iskrena zahvala č. duhovščini, posebno č. g. dekanu Martinu Medvedu za njegov zelo ganljiv govor pri odprtem grobu, gosp. županu Jožefu Omladiču za poslovlilo ter za zahvalo zaslug od drugega nam rajnega, nadalje g. Matiji Božaku za pretresljiv govor. Požarnim brambam Parizlje — Topovlje ter Braslovče, katere so pripomogle za tako časten pogreb, naša srčna zahvala. Pevskemu društvu in pevskemu krožku v Braslovčah tisočkratna zahvala za v srce segajoče žalostinke. Zahvala nadalje gosp. Vitu Červinku, zdravniku na Polzeli, gosp. nadučitelju Lošinu za udeležbo s šolsko mladino, gg. orožnikom, darovalcem krasnih vencev in cvetja, vsem faranom, kakor tudi prijateljem in znanecem, ki so od blizu in daleč prihiteli v tako ogromnem številu, da se še enkrat poslovljijo od drugega pokojnika in ga spremijo na zadnji poti. — Vsem in vsakomur naša ponovna najiskrenejša zahvala.

Presarje — Braslovče, dne 19. februarja 1928.

Žalujoča rodbina Pergerjeva.

uto podjetnike

se opozarja, da je razpisana poštna vožnja Črna — Prevalje (17 km). s katero vožnjo je zvezan tudi prevoz oseb.

Potrebna pojasnila v zadevi prevoza daje interesentom občinski urad Črna pri Prevaljah.

LIPSKI
POMLADNI VELESEJEM
1928

Splošni velesejem od 4. do 10. marca: tekstilni, čevlarski in usnjarski velesejem od 4. do 7. marca; tehnični in stavbeni velesejem od 4. do 14. marca; prvi mednarodni velesejem avtomobilov od 4. do 14. marca

je najugodnejši kupčijski trg in največji velesejem v Evropi.

Znižane vozne cene, brezplačni vizumi.

Pojasnila daje:

Častno zastopstvo
STEGU, LJUBLJANA,
Gledališka ulica 8.

*** Pomaranče ***
mandarine, limone
ter se drugo lično in domače sadje zelenjave in deželni pridelki najceneje pri tržnici

M. Stele & I. Pelich
Ljubljana
Solski drevoed (Semenišče)
Telefon int. 2547
Zahtevajte cenik!

Radio

aparati in sestavine sloviti nemških tvornic, s katerimi vsak čas lahko poslušate ves svet, so po tvorniških cenah v veliki izbiri v zalogi.

Zahtevajte, da se vam še danes brezplačno pošlje ilustrovani cenovnik R No. 6. Odplačilo v 4mesečnih obrokih dovoljeno, ako se ob nakupu plača tretjina zneska v gotovini.

BERLIN

Radioblažek, Beograd, Jakšićeva ul. št. 11. — Telefon 41—85.

Zahvala.

Ob krutem udarcu, ki nas je zadel s prerano izgubo predragega očeta, starega očeta, tasta in strica, gospoda

Alojzija Štiha

je došlo toliko dokazov toplega sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej osebno zahvaliti, zato tem potom najiskrenejša zahvala.

Posebna zahvala bodi izrečena gospodu rudniškemu ravnatelju inž. Drolcu, gospodu rudniškemu zdravniku dr. Kumerju, gospodu postajenačelniku Grudnu in vsem gg. rudniškim uradnikom in poduradnikom, kakor tudi posebej še cenj. gospe Brinerjevi. Zahvaljujemo se tudi vsem gg. zdravnikom, kuratorju in usmiljenim sestram deželne bolnice. Nadalje se zahvaljujemo tudi Gasilskemu društvu Hrastnik za častno spremstvo, pevskemu društvu Hrastnik za v srce segajoče žalno petje. Zahvaljujemo se tudi č. gg. župniku Gašperiču in katehetom, vsem dragim sorodnikom za darovane vence, kakor tudi ostalim za darovano cvetje ter vsem prijateljem in znanecem, kakor tudi zastopnikom društev. Posebna zahvala bodi izrečena še gospodu Logarju, zastopniku društva rudniških nameščencev, kateri se je ob odprtem grobu v imenu društva DRN od pokojnika v pretresljivih besedah poslovil.

Hrastnik — Trbovlje, dne 20. februarja 1928.

Žalujoči ostali.

Tvrška Fran Kollmann v Ljubljani, naznanja, da je dne 19. februarja preminula njena uslužbenka gospodična

Franciška Ksaveria Gavač

Ki je nad 35 let vestno in skrbno opravljala blagajničarsko mesto.

Pogreb se vrši v torek dne 21. t. m. ob 3 uri popoldne iz hiše sv. Jožefa.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1928.

Zahvala.

Moja najprisrčnejša zahvala vsem stanovskim tovarišem in prijateljem mojega pokojnega moža, kateri so mu s svojo ljubeznivo pozornostjo lajšali težko trpljenje. Vsem, kateri ste mi v teh težkih urah stali ljubeznjivo na strani in spremlili mojega dobrega moža do groba ter ga obsuli s cvetjem, katerega je on tako zelo ljubil, najlepša zahvala.

Ljubljana, dne 20. februarja 1928.

Márica dr. Košeninova